

BURMISTRZ MIASTA I GMINY SZCZEKOCINY

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTO I GMINA SZCZEKOCINY

Materiał wyłożony do publicznego wglądu

TOM I TEKST JEDNOLITY

2001 ŁÓDŹ, 2015 TARNÓW

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
Miasta i Gminy Szczekociny

Zespół autorski:

„Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy
Szczekociny”

mgr. inż. arch.	Anna Magórska upr. urb. 839/89
mgr	Małgorzata Poradowska
mgr inż.	Mirosław Caban
mgr	Stanisław Dzięglewski upr.urb. 1101/90
mgr inż.	Danuta Żelaźniak
mgr inż.	Krzysztof Gnidziński

Konsultacja:

mgr	Maria Budzyńska upr.urb. 1056/90
-----	----------------------------------

Pracownia Architektoniczne i Urbanistyczne
Architekt
Anna Magórska
91-104 Łódź, ul. Plantowa 5/11

Zespół autorski zmiany Studium:

mgr. inż. arch.	Małgorzata Przybysz-Ławnicka
mgr	Artur Oleszkowicz
mgr	Michał Donocik
mgr	Maciej Smyk
inż	Jan Knura

MGGP
ul. Kaczkowskiego 6
33-100 Tarnów

SPIS TREŚCI

TOM I

<i>WSTĘP DO ZMIANY STUDIUM DLA OBSZARU LOKALIZACJI ELEKTROWNI WIATROWEJ ORAZ OBSZARU PÓŁNOCNO-ZACHODNIEGO ZARZECZA</i>	6
WSTĘP	8
1. Podstawy formalne i cel opracowania Studium	11
2. Zakres i metoda opracowania	11
3. Podstawowe informacje o gminie	15
4. Zewnętrzne uwarunkowania wpływające na kształtowanie polityki przestrzennej. ..	18
I UWARUNKOWANIA WPLYWAJĄCE NA KSZTAŁTOWANIE KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	21
1. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNE	22
1.1. Ludność, stan istniejący i przewidywane zmiany	22
1.2. Zasoby i potrzeby mieszkaniowe	24
1.3. Administracja i infrastruktura społeczna	24
1.4. Przedsiębiorczość gospodarcza Handel i gastronomia	26
1.5. Urządzenia obsługi ogólnej	28
1.6. Zagrożenie i ochrona przeciwpowodziowa	28
1.7. Zatrudnienie	29
2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I ANTROPOGENICZNEGO	33
2.1. Walory środowiska przyrodniczego	33
2.2. Obszary i obiekty podlegające ochronie	34
2.3. Obszary i obiekty o walorach przyrodniczych wskazywane do wzmożonej ochrony	36
2.4. Zagrożenia środowiska przyrodniczego	38
2.5. Ocena przydatności terenów dla zabudowy	40
2.6. <i>Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych</i>	40
2.7. <i>Udokumentowane złoża kopalin i tereny górnicze</i>	40
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY WARTOŚCI KULTUROWYCH	41
3.1. Archeologiczne dobra kultury	42
3.2. Zespoły dworskie i folwarczne	42
3.3. Zespoły sakralne	43
3.4. Układ urbanistyczny miasta Szczekociny	44
3.5. Układy wiejskie	44
3.6. Wykaz obiektów zabytkowych	45
4. DIAGNOZA UŻYTKOWANIA TERENU	49
5. UWARUNKOWANIA PODSTAWOWE DLA ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	50
5.1. Grunty orne i użytki zielone wg klas bonitacyjnych	50
5.2. Struktura użytków rolnych gminy	51
5.3. Liczba oraz struktura gospodarstw indywidualnych	51
5.4. Melioracja	52
5.5. Ocena rolniczej przestrzeni produkcyjnej	53
6 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY REKREACJI NA OBSZARZE	

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
Miasta i Gminy Szczekociny

GMINY	55
6.1. Sport i wypoczynek	55
6.2. Zabudowa letniskowa i turystyka	55
7 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY ZIELENI NA OBSZARZE GMINY	57
7.1. Parki	57
7.2. Ciągi zieleni	57
7.3. Lasy	57
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY KOMUNIKACJI.....	59
8.1. Diagnoza stanu	59
8.2. Uwarunkowania	61
8.3. Wnioski	62
9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	64
9.1. Zaopatrzenie w wodę	64
9.2. Odprowadzenie ścieków sanitarnych.....	65
9.3. Zaopatrzenie w ciepło.....	66
9.4. Zaopatrzenie w gaz	66
9.5. Usuwanie odpadów stałych.....	67
9.6. Energetyka.....	67
9.7. Infrastruktura telekomunikacyjna na obszarach objętych zmianą Studium	69

ANEKS I

WALORYZACJA PRZESTRZENI MIASTA I GMINY SZCZKOCINY WRAZ Z
WNIOSKAMI DO POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY

ANEKS II

ZASOBY ARCHEOLOGICZNE

ANEKS III

PLANSZA UWARUNKOWAŃ DLA OBSZARÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM

WSTĘP DO ZMIANY STUDIUM DLA OBSZARU LOKALIZACJI ELEKTROWNI WIATROWEJ ORAZ OBSZARU PÓŁNOCNO- ZACHODNIEGO ZARZECZA

1. Podstawą opracowania zmiany Studium są uchwały:

- a Nr 117/XI/2011 roku Rady Miasta i Gminy Szczekociny z dnia 22 września 2011 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Szczekociny,*
- b Nr 314/XXXII/2013 roku Rady Miasta i Gminy Szczekociny z dnia 18 kwietnia 2013 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Szczekociny*

2. Przedmiotem opracowania jest wprowadzenie zmian w zakresie przyjętym w/w uchwałami tj.:

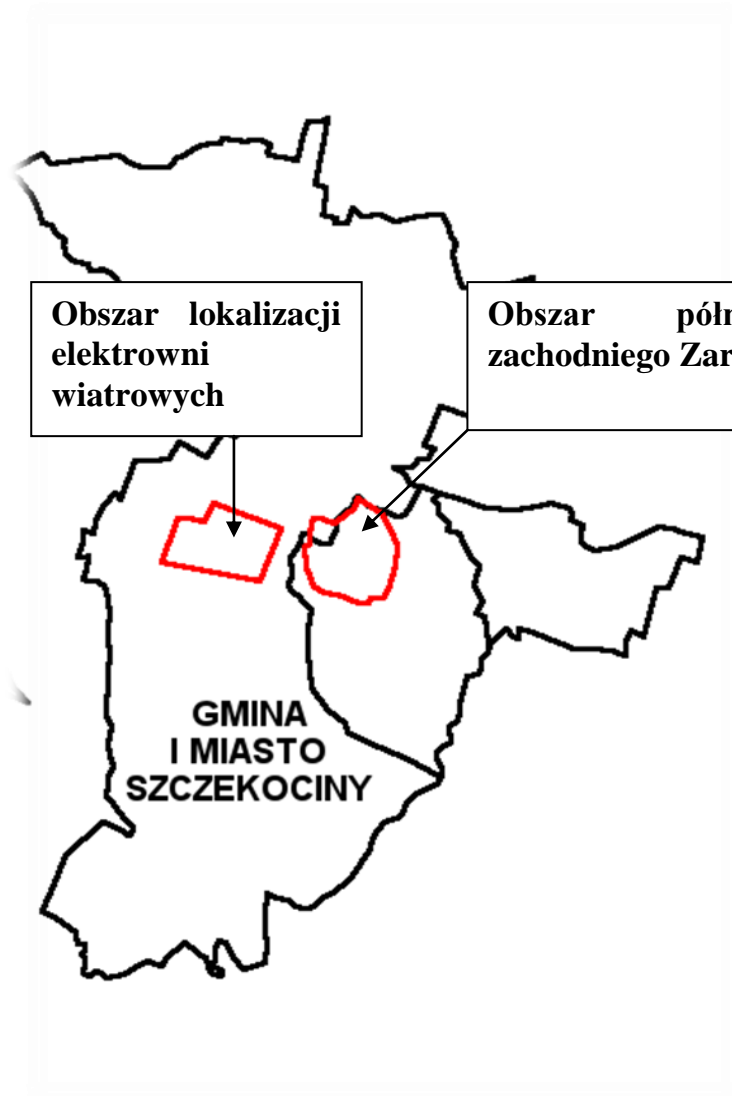
- a umożliwienie realizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczających 100 kV, na obszarze położonym w sołectwach: Siedliska, Tęgobórz i Gustawów-Malachów;*
- b dostosowanie ustaleń studium do występujących uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych oraz aktualnej sytuacji ekonomiczno-prawnej.*

3. W treści studium określono:

- a Uwarunkowania dla obszarów objętych niniejszą zmianą Studium,*
- b Zmiany w zapisach stref polityki przestrzennej odnośnie zamierzeń inwestycyjnych wraz z nadaniem wymaganych wskaźników*

w formie tekstu zapisanego kursywą kolorem zielonym

Zmiana Studium dotyczy dwóch terenów położonych w centralnej części Miasta i Gminy Szczekociny w rejonie sołectw Tęgobórz, Gustawów, Siedliska (obszar lokalizacji elektrowni wiatrowych) oraz miasta Szczekociny (obszar północno-zachodniego Zarzecza).

WSTĘP

Rozwój zrównoważony w koncepcji polityki zagospodarowania przestrzennego kraju wymaga :

- całościowej waloryzacji środowiska przyrodniczego, kulturowego, oraz rozeznania zagospodarowania terenu i struktur działalności społeczno - gospodarczej,
- określenia uwarunkowań i kierunków programowych wynikających z uwarunkowań środowiskowych na wszystkich poziomach od krajowego do lokalnego

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
Miasta i Gminy Szczekociny

RADA GMINY
Szczekociny

UCHWAŁA Nr 246/XL/98

Rady Gminy w Szczekocinach z dnia 19 czerwca 1998r.
w sprawie : przystąpienia do sporządzenia studium
uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
miasta i gminy Szczekociny .

Na podstawie art. 6 ust.1 ustawy z dnia 7 lipca 1994r.
o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 89 , poz.415
z późn. zm.) Rada Gminy w Szczekocinach
uchwała co następuje :

§1. W celu określenia polityki przestrzennej przystępuje się
do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego Miasta i Gminy Szczekociny , zwanego dalej
"Studium" .

§2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy , który
wykona ją w trybie i zakresie określonym postanowieniem art.6
ust.2-5 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym .

§3. Zobowiązuje się Zarząd Gminy do obwieszczenia w sposób
zwyczajowo przyjęty o przystąpieniu do sporządzenia "Studium" .

§4. Uchwała uchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

RADCA PRAWNY

mgr Andrzej Mitka

PRZEWODNICĄCY
Rady Gminy w Szczekocinach
[Podpis]

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
Miasta i Gminy Szczekociny

RADA MIASTA I GMINY
Szczekociny

U C H W A Ł A NR 137/XXI/2000

Rady Miasta i Gminy Szczekociny z dnia 27 czerwca 2000 roku

w sprawie: strategii rozwoju gminy Szczekociny.

Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 1990 roku o samorządzie gminnym /Dz. U. z 1996 roku Nr 13, poz. 74 z późn. zm./

RADA MIASTA I GMINY SZCZECOCINY

u c h w a ł a

- § 1. Przyjąć „Strategię rozwoju gminy Szczekociny” w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZ. ...
Zarząd Gminy ...

1. Podstawy formalne i cel opracowania Studium

Opracowanie studium jest ustawowym obowiązkiem. Studium stanowi wytyczne do kierowania polityki na terenie gminy. Studium nie jest prawem miejscowym upoważniającym do wydawania indywidualnych decyzji administracyjnych. Jest dokumentem stanowiącym bazę informacyjną dla opracowania planów miejscowych, jedynym dokumentem planistycznym sporządzanym dla obszaru całej gminy, na podstawie obowiązującej ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415 z późniejszymi zmianami). W dniu Rada Miasta i Gminy Szczekociny podjęła uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Szczekociny". Wykonanie projektu Studium powierzone zostało specjalistom z Łodzi, pod kierunkiem generalnego projektanta Anny Magórskiej, w drodze publicznego przetargu, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późniejszymi zmianami). Treść studium zawiera:

- diagnozę aktualnej sytuacji gminy i uwarunkowań jej rozwoju,
- kierunki rozwoju przestrzennego i zasady polityki przestrzennej,

Studium stanowi powiązanie kierunków zagospodarowania przestrzennego z celami rozwoju społeczno - gospodarczego gminy — "Strategią rozwoju gminy Szczekociny" przyjętą do wykonania uchwałą Rady Miasta i Gminy Szczekociny nr 137/XXX/2000 z dnia 27 czerwca 2000 roku.

Strategia gminy została opracowana równolegle z opracowywaniem "Studium" przez specjalistów zrzeszonych w Małopolskim Stowarzyszeniu Doradztwa Rolniczego ZS. w Akademii Rolniczej w Krakowie przy dużym współudziale liderów społeczności gminy.

2. Zakres i metoda opracowania

Faza pierwsza polegała na dokonaniu szczegółowego rozeznania stanu obecnego użytkowania, własności, wyposażenia w infrastrukturę społeczną i techniczną oraz poznanie wartości i ograniczeń środowiskowych przyrodniczych i kulturowych.

Faza druga analityczna dokonała oglądu wszystkich planów zagospodarowania przestrzennego, typu ogólnych i szczegółowych oraz koncepcji zagospodarowania przestrzennego i dokonanych podziałów geodezyjnych, zwłaszcza w zakresie terenów zabudowy letniskowej ; również projektów realizacyjnych i koncepcyjnych dotyczących wodociągu, kanalizacji i obejścia komunikacyjnego miasta oraz Goleniowych. Oceniono stopień ich realizacji, ewentualnie przyczyny odstąpienia od realizacji i oceniono ich przydatność do wytyczenia kierunków zagospodarowania przestrzennego. W fazie tej zebrano bezpośrednio od przedstawicieli mieszkańców, na spotkaniu i wizjach w terenie, wnioski do kształtowania polityki przestrzennej gminy. Analizowano powyższe wnioski, wraz z wnioskami zgłoszonymi do Urzędu Miasta i Gminy w związku z powiadomieniem o przystąpieniu do opracowania "Studium" oraz analizowano wnioski gromadzone przez Urząd Miasta i Gminy w Szczekocinach dotyczące propozycji zmiany przeznaczenia terenów w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Szczekociny, wcześniej opiniowane przez projektantów Biura Planowania Przestrzennego w Częstochowie. Faza została zamknięta waloryzacją przestrzeni wiejskiej i miasta Szczekociny wraz z wnioskami do zagospodarowania przestrzennego, opracowanie tabelaryczne, dla obszaru miasta również graficzne.

Faza trzecia, uwzględniając uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne określiła kierunki

ochrony wartości przyrodniczych i kulturowych w skali 1:25000 oraz wstępnie kierunki zagospodarowania przestrzennego dla obszaru wiejskiego i miasta w skali 1:10000. Kierunki w poszczególnych działach były przedkładane przedstawicielom społeczności gminnej, Radzie Gminnej, Zarządowi Miasta i Gminy.

Faza czwarta - ostateczne ustalenie kierunków zagospodarowania przestrzennego nastąpiła po przyjęciu przez Radę Miasta i Gminy "Strategii rozwoju gminy Szczekociny" dnia 27 czerwca 2000 roku, kiedy również wznowiono prace przy "Studium".

Ostateczna edycja uwzględnia cele i zadania przyjęte w "Strategii rozwoju Gminy Szczekociny".

W zakresie uwarunkowań zewnętrznych korzystano z "Założeń do Strategii" z 1999 roku i "Strategii rozwoju Województwa Śląskiego" z 2000 roku oraz "Założeń do Strategii rozwoju powiatu zawierciańskiego". Wobec braku planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego w rozpatrywaniu powiązań zewnętrznych i określania funkcji dla gminy, zwłaszcza szukaniu uzasadnień dla funkcji ponadlokalnych, korzystano ze "Studium zagospodarowania przestrzennego województwa Częstochowskiego" z 1997 roku, sporządzonego przez Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Częstochowie.

Studium wskazuje na utrzymanie systemu ochrony zasobów przyrodniczych i kulturowych przyjętych ostatnim planem zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Szczekociny, wnioskuje dokonanie niewielkich korekt obszaru krajobrazu chronionego i włączenia do niego niewielkich cennych zespołów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, co pozwoli uzyskać spójny system ochrony zasobów środowiskowych. Wskazanie obszarów osadniczych zapewnia ciągłość rozwoju ukształtowanych układów wiejskich, a dla miasta Szczekociny potwierdza południowy kierunek rozwoju przestrzennego. Wskazuje się tereny dla działalności gospodarczej, również o charakterze ponad gminnym, dla oświaty w stopniu policealnym oraz tereny i rejony dla rozwoju rekreacji. Dokonuje się waloryzacji przestrzeni rolniczej, wskazując podstawowy podział na obszary zróżnicowanego rozwoju produkcji rolniczej. Zadania polityki przestrzennej są zbieżne z zadaniami określonymi przez "Strategie rozwoju miasta i gminy", zmierzają do podniesienia warunków życia mieszkańców Gminy. Jako podstawowe zadanie dla polityki przestrzennej określa się wyposażenie obszaru w infrastrukturę techniczną, co stworzy nową jakość w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych oraz do podstawy rozwoju gospodarczego. Gmina posiada liczne opracowania problemowe, projektowe i analityczne, które udostępniła autorom Studium. Materiały te, poznanie szczegółowe zasobów gminy w terenie oraz jej potrzeb pozwoliło na zdefiniowanie miast i gminy Szczekociny. Stosowana metoda dokonywania ustaleń i wykorzystanie opracowania do przygotowania indywidualnych decyzji administracji samorządowej. Obszary o wielorakich powiązaniach wskazuje się do opracowani planów zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonych uchwałą Rady Gminnej, uprzednio opiniowanych i uzgadnianych pod względem merytorycznym i prawnym, zgodnie z ustawą o planowaniu przestrzennym i innymi stosowanymi przepisami. Opracowanie w części tekstowej podzielono na dwa tomy:

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
Miasta i Gminy Szczekociny

TOM I poprzedza WSTĘP, zawiera
UWARUNKOWANIA WPLYWAJĄCE NA KSZTAŁTOWANIE KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
TOM II, poprzedzają
CELE I STRATEGIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO zawiera
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
z wyodrębnieniem fazy:
POLITYKA PRZESTRZENNA

Wykaz opracowań przekazywanych w jednym egzemplarzu:

STAN ZAINWESTOWANIA I UŻYTKOWANIA

- Obszar miasta Szczekociny

Teczka I

- Obszar wsie gminy Szczekociny

Teczka II

ANALIZA UWARUNKOWAŃ DEMOGRAFICZNYCH
I SPOŁECZNYCH

Teczka III

w tym rysunek: 1:10000 obszar miasta

UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I
ANTROPOGENICZNEGO WPLYWAJĄCE NA KSZTAŁTOWANIE POLITYKI
PRZESTRZENNEJ GMINY SZCZEKOCINY

Teczka IV

w tym rysunki:

- mapy gospodarczo-przeglądowe obrębu Szczekociny 4 szt.
(dla każdego Leśnictwa)

1:10000

- mapy drzewostanu Nadleśnictwa Szczekociny z 1947 r.

1:20000

ANALIZA SZCZEGÓŁOWA – WARTOŚCI KULTUROWE

Teczka VI

w tym rysunki:

- wytyczne konserwatorskie

1:50000

- zasięg stref ochrony konserwatorskiej w Szczekocinach

1:10000

(ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z 1994 roku)

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Teczka VII

w tym rysunki:

- Analiza układu komunikacji gminy

1:25000

- Studium układu komunikacji miasta Szczekociny

1:10000

- Koncepcja rozwoju infrastruktury technicznej

1:25000

- Koncepcja rozwoju infrastruktury technicznej – miasto

1:10000

UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKOWE DLA ROZWOJU
ROLNICTWA

Teczka VIII

w tym rysunki:

- system melioracji w obszarze gminy Szczekociny

1:25000

- ochrona przeciwpowodziowa w obszarze gminy

1:25000

ANALIZA PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY SZCZEKOCINY

Teczka IX

w części dotyczącej miasta

- analiza układu przestrzennego

(plan z 1975 r. i z 1980 r.)

1:10000

- analiza rozmieszczenia usług i zabudowy mieszkaniowej

(plan 1975 r. u z 1980 r.)

1:10000

WNIOSKI DO POLITYKI PRZESTRZENNEJ I ICH ANALIZA

Teczka X

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
Miasta i Gminy Szczekociny

- wnioski do zmiany planu miejscowego przekazane przez gminę po analizie	1:25000	
- wnioski do „studium” i ich analiza (obszar „centrum” gminy)	1:10000	
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY WRAZ Z ELEMENTAMI STRATEGII		
-KONCEPCJA-		Teczka XI
w tym rysunki:		
-podstawowe elementy ekosystemu	1:25000	
-ochrona wartości kulturowych	1:25000	
-rekreacja – kierunki i propozycje rozwoju (oraz koncepcja rozwoju infrastruktury technicznej załączona do INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ Teczka VII)	1:25000	
PLANSZE NA DRZECACH		
UŻYTKOWANIE TERENU (na płótnie)	1:1000	NR-U-1
BONITACJA GLEB w dwu częściach	1:10000	NR-U-2/3
UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO W dwu częściach	1:10000	NR-U-4/5
KIERUNKI ZAGOSPDOAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY WRAZ Z ELEMENTAMI STRATEGII -KONCEPCJA- (na płótnie)	1:10000	NR-U-6
STUDIUM UWARUNKOWAN I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWNAIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY SZCZEKOCINY (na płótnie – kolor)	1:10000	NR 1
STUDIUM UWARUNKOWAN I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWNAIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY SZCZEKOCINY - INFRASTRUKTURA TECHNICZNA (kolor)	1:25000	NR 2

3. Podstawowe informacje o gminie

Miasto i gmina Szczekociny jest miejsko - wiejską gminą powiatu zawierciańskiego, położoną we wschodnim obszarze województwa śląskiego, graniczącą z województwem świętokrzyskim.

-Powierzchnia obszaru 13609 ha
(100%)

w tym miasto Szczekociny 1798 ha (13 %)

-Ludność na 15.07.1999 roku-ogółem 9258
w tym miasto 4257 tj.46%

- Gęstość zaludnienia wynosi średnio 68 osób/km²,
a na obszarze wiejskim (11811 ha) 42 osoby/km²

- Ludność w wieku produkcyjnym 5125 tj. 56%
ogółu

- Ludność w wieku przedprodukcyjnym 2520 tj. 27%
ogółu

- Ludność w wieku poprodukcyjnym 1613 tj. 17%
ogółu,

przy czym odsetek w samym mieście wynosi 13%,
a na obszarze wsi aż 21 %.

Struktura zatrudnienia w podstawowych sektorach gospodarczych

I sektor-rolnictwo 2343 osoby,
46%

II sektor - przemysł, rzemiosło 1026 osoby,
21 %

III sektor - usługi i administracja 1593 osoby,
32%

Razem 4952 osoby
100%

-Użytkowanie terenu

-użytki rolne 8996 ha tj.
66%

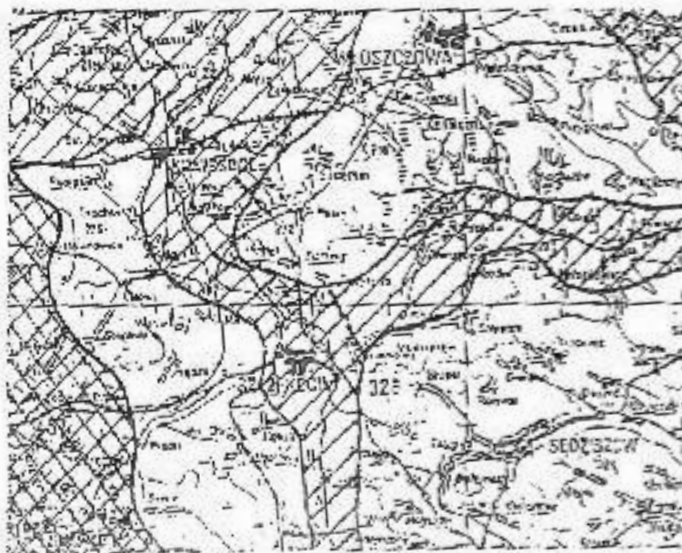
- użytki leśne 3149 ha tj. 23 %
%

- grunty zurbanizowane 903 ha tj. 7 %

W użytkach rolnych duży udział stanowią także pastwiska 2638 ha (tj. aż 29%, a całego terenu 19%).

Zwraca uwagę, iż łącznie użytki zielone (łąki i pastwiska) i leśne tworzące podstawowy układ ekosystemu stanowią 42% obszaru gminy.

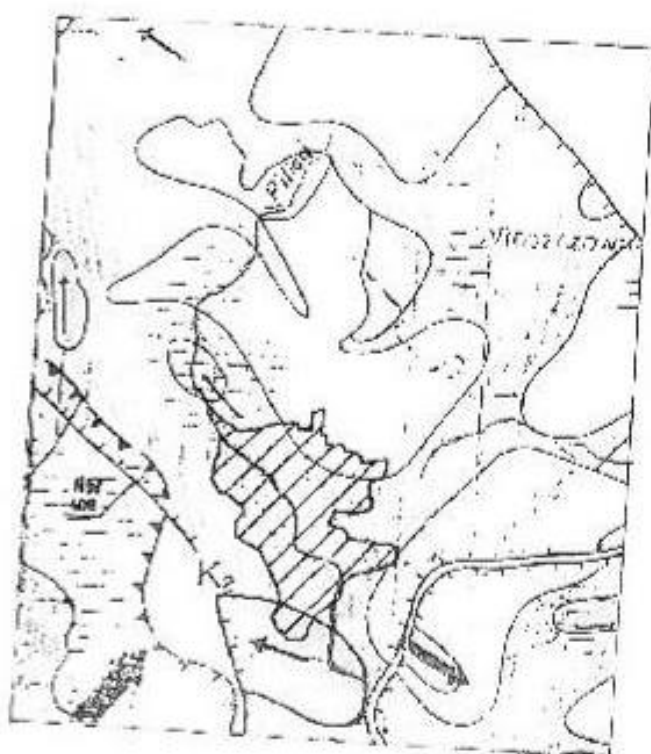
Dane wg sprawozdania sporządzonego w dniu 22.02.99 r. w Starostwie Powiatowym w Zawierciu - Wydziale Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami.

1 : 500000

- obszary węzłowe o znaczeniu międzynarodowym
- korytarze ekologiczne o znaczeniu krajowym

Krajowa Sieć Ekologiczna ECONET- wg. A. Liro (red.)-
IUCN, W-wa, 1995

1 : 500 000

- zasięg GZWP nr 408 (Niecka Miechowska)
- zasięg GZWP nr 326 (Zbiornik Częstochowa)
- obszar najwyższej ochrony (ONO)
- obszar wysokiej ochrony (OWO)
- główne kierunki spływu wód podziemnych

Położenie gm. Szczekociny na tle Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP)- wg. Mapy GZWP w Polsce (red. A.S. Kieczkowski), AGII-
Kraków 1990.

4. Zewnętrzne uwarunkowania wpływające na kształtowanie polityki przestrzennej.

Studium zagospodarowania przestrzennego byłego województwa częstochowskiego, przyjęte przez Sejmik Samorządowy Województwa Uchwałą nr 88/XII/97 z dnia 10.03.97 zaliczało miasto Szczekociny do ośrodków trzeciego poziomu w hierarchii sieci osadniczej województwa, jako ośrodek miejski lokalny gminny.

Najbliższe większe miasto Koniecpol zaliczone zostało do drugiego poziomu w tej hierarchii, obejmującego ośrodki regionalne - potencjalne ośrodki powiatowe.

Studium powyższe również definiowało pasma rozwojowe trój stopniowo. Wyróżniało pasmo rozwojowe przechodzące przez obszar miasta i gminy Szczekociny o znaczeniu międzyregionalnym; Opole - Częstochowa - przez Szczekociny - Kielce (łączące trzy stolice województw do końca 1998 roku). Od Częstochowy do Szczekocin pasmo wzdłuż drogi krajowej 76, dalej do Kielc wzdłuż drogi krajowej 78, projektowanej do drogi ekspresowej. Studium zwracało uwagę na równoważenie funkcji produkcyjnych, mieszkaniowych i ochronnych w ośrodkach osadniczych, w związku z przechodzeniem pasma przez obszary chronione.

W części wschodniej byłego województwa częstochowskiego pasmo to łączy ośrodki obsługi turystycznej, obsługi rolnictwa i przemysłu spożywczego, Drugim pasmem wyróżnionym w Studium przechodzącym przez obszar gminy było pasmo Zawiercie - Kielce przez Kroczyce i Szczekociny, biegnące wzdłuż drogi krajowej 78, kwalifikowane do rangi regionalnej. W układzie obszarowym Studium województwa częstochowskiego wyróżniając trzy grupy funkcjonalne, mianowicie :

- obszar zurbanizowany (aglomeracja częstochowska),
- obszar rolny,
- obszar specjalny ochronny walorów krajobrazowo - przyrodniczych;

gminę Szczekociny zaliczało do obszaru rolnego wskazanego do restrukturyzacji.

Teren miasta i gminy Szczekociny włączało ponad to do obszaru proponowanego do rozwoju funkcji rekreacyjnej o znaczeniu regionalnym, zwanym rejonem wschodnim byłego województwa częstochowskiego, dobrze skomunikowany ze Śląskiem, obejmującym tereny nad Pilicą i Nidą, z licznymi stawami, preferowany dla wędkarstwa, turystyki pieszej i kajakarstwa oraz rozwoju agroturystyki. Wskazywano, iż obsługę turystyki w tym rejonie winno m. innymi przejąć miasto Szczekociny.

W zmienionych warunkach od 1999 roku - wprowadzenia nowego podziału administracyjnego obszaru, poddać należy korekcie hierarchię powiązań przestrzennych liniowych. Pasma Katowice - Zawiercie - Szczekociny zyska zapewne na znaczeniu, kwalifikować je wypada w hierarchii powiązań międzyregionalnych, co doprowadzi do zgodności z obowiązującą klasyfikacją dróg krajowych.

Wydaje się, iż graniczne położenie miasta Koniecpol w powiecie częstochowskim, najbliższego dużego ośrodka osiedleńczego, pośrednio wyrównuje szansę dla rozwoju miasta Szczekociny jako ośrodka miejskiego o znaczeniu ponad gminnym, granicznie położonym w powiecie zawierciańskim. Możliwości takie stwarza dobre skomunikowanie stolicą Województwa śląskiego – Katowicami, Częstochową i Zawierciem z siedzibami najbliższych powiatów, oraz z byłymi gminami ościennymi dawnego województwa częstochowskiego, po reformie administracyjnej włączonymi do Województwa Świętokrzyskiego. Starania administracji samorządowej gmin

Nadpilickich do wzmoczenia znaczenia i usprawnienia połączeń komunikacyjnych Szczekocin w kierunku gmin południowych Żarnowice i dalej do Wolbromia służą wzrostowi gospodarczemu rejonu północno-wschodniego powiatu zawierciańskiego.

Gmina Szczekociny leży w całości w obszarze występowania głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 408, zwanego „Niecka Miechowska”, wymagającego do niedawna w południowej części gminy objęcia najwyższą ochroną (strefa ONO) a w pozostałej objęcia wysoką ochroną (strefa OWO). Jedynie tereny północno-wschodnie gminy leżą poza obszarem wymagającym ochrony wód podziemnych, rejon Drużykowej i Starzyn.

Gmina w znacznej części, w tym cały teren miasta Szczekociny i Goleniowych znajduje się w Ekologicznym Systemie Obszarów Chronionych (ESOCH). Rozległa dolina rzeki Pilicy przecinająca cały obszar gminy, otwarta na dolinę rzeki Nidy stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym (ECONET). Dolina Pilicy połączona jest od zachodu z korytarzem ekologicznym międzyregionalnym z obszarem węzłowym Kroczyckim, na ternie gminy stanowi do dolina rzeki Krztyńni. Jej odgałęzienie południowe Zebrówki, prawobrzeżnego dopływu Krztyńni.

Postulowane zadania o charakterze ponadlokalnym w Studium zagospodarowania przestrzennego województwa częstochowskiego związane z zagospodarowaniem gminy Szczekociny, to:

- gazociąg wysokiego ciśnienia Ø250 – Ø150 relacji Częstochowa Secemin,
- rozbudowa dróg krajowych 76 i 78 Częstochowa – Szczekociny – Kielce do parametrów drogi ekspresowej,
- budowa obwodnicy drogowej w mieście Szczekociny,
- postulowany zbiornik wodny retencyjny o pow. 3,0 ha w Szczekocinach
- rozbudowa pierwszorzędnej linii kolejowej Koniecpol – Szczekociny – Kozłów.

Na obszarach objętych zmianą występują zadania o znaczeniu ponadlokalnym pn: „Modernizacja (przebudowa, budowa, nowych odcinków) dróg krajowych, tu DK 46 oraz DK 78 (wariant I)”, przyjęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego (Dz.Urz. Woj. Śl. Nr 68 poz. 2049 z dnia 27 lipca 2004 r..)

Wykaz gmin graniczących z gminą Szczekociny

Gminy powiatu zawierciańskiego, woj. śląskie : Żarnowiec, Pilica, Kroczyce, Irządze.

Gminy powiatu częstochowskiego, woj. śląskie ; Lelów, Koniecpol.

Gminy powiatu włoszczowa, woj. świętokrzyskie ; Secemin, Radków, Moskorzew.

Gminy powiatu jędrzejów, woj. świętokrzyskie : Słupia.

Gmina Szczekociny od południa i zachodu graniczy z gminami powiatu zawierciańskiego, Żarnowcem, gm. Pilicą na niewielkim odcinku, gm. Kroczyce również na niewielkim odcinku, gm. Irządze, z którą długa granica prowadzona jest przy kompleksie leśnym leżącym w obszarach tej gminy. Dalszy odcinek zachodniej granicy stanowi granicę z powiatem częstochowskim, gmina Lelów, z którą granica w części północnej prowadzona jest wzdłuż kompleksu leśnego i poprzez kompleks lasów nadpilicznych, a w najdalszym odcinku biegnie linia wyznaczona korytem rzeki Pilicy ; niewielki odcinek granic z gminą Koniecpol poprowadzony prostopadle do doliny rzeki Pilicy i wzdłuż doliny brzegiem obszaru zalesionego. Granica północna i wschodnia stanowi granicę z gminami przynależnymi do województwa świętokrzyskiego, w tym gminami powiatu włoszczowa, kolejno Secemin, Radków i gm. Moskorzew, gdzie jest mocno urozmaicona z uwagi na dostosowanie do warunków fizjograficznych, przecina bowiem zwarty kompleks

przyrodniczy korytarza ekologicznego o randze krajowej ; oraz gminą Słupią powiatu Jędrzejów, gdzie częściowo przebiega korytem rzeki Pilicy o kierunku południkowym. Dokonana reforma administracyjna może wpłynąć na ściślejszą współpracę gminy Szczekociny z ościennymi gminami położonymi na południu, a włączonymi do woj. śląskiego i przynależnych również do jednego powiatu zawierciańskiego.

Przeciwdziałać należy rozluźnieniu powiązań z gminami ościennymi włączonymi do województwa świętokrzyskiego szczególnie Secemin i gmina Moskorzew, związana historycznie ze Szczekocinami.

Głównym łącznikiem w kierunku południkowym jest rzeka Pilica ze swą doliną rozległą stanowiącą uznany obszar zasobów przyrodniczych włączony do Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET-PL; od wschodu połączona z doliną Nidy poprzez obszar gminy Moskorzew. Stanowi główne powiązanie przyrodniczo - klimatyczne obszarów. Kompleks lasów Nadpilickich rozłożony w północnej części gminy nad Pilicą znajduje kontynuację w lasach na obszarach przyległych gmin : Lelów i Koniecpol, przynależnych wspólnie do Nadleśnictwa Koniecpol.

Rzeka Pilica wraz z towarzyszącymi łąkami stanowi ciąg ekologiczno -turystyczny, który oczywiście przekracza granice administracyjne. W części centralnej gminy łąki w rejonie Goleniowych łączą się z nizinnymi łąkami gminy Moskorzew, również położonymi w pradolinie Pilicy.

Poniżej Szczekocin łąki międzyrzecza łączą dolinę rzeki Pilicy biegnącą z kierunku południowego z obszaru gminy Słupia, z łąkami doliny rzeki Krztyń i Żebrówki dochodzącymi od zachodu z obszaru gminy Irządze. Ciąg ekologiczny doliny rzeki Żebrówki spina kompleks lasów gminy Irządze położonych przy granicy gminnej, przechodzi dalej na południe na teren gminy Żarnowiec, stanowiąc regionalny system przyrodniczy.

W mieście Szczekociny łączą się dwie drogi krajowe o charakterze międzyregionalnym : z południo - zachodu trasa nr 78 z Zawiercia przez Szczekociny do Jędrzejowa, umożliwiająca połączenie aglomeracji katowickiej z Kielcami, oraz droga z zachodu z Częstochowy, umożliwiająca najkrótsze połączenie Opola i Częstochowy z Kielcami. Następnym połączeniem komunikacyjnym jest droga wojewódzka Szczekociny - Secemin nr 795, umożliwiająca połączenie gminy z kierunkiem północnym, z Koniecpolem i powiatowym miastem Włoszczowa. Połączenie komunikacyjne gminy z kierunkiem południowym, ważne połączenie w okresie powstawania miasta - osady Szczekociny, tzw. trakt krakowski prowadzący przez miejscowości Pilicę i Wolbrom i również przez Żarnowiec do Krakowa, straciło na znaczeniu. Dla ożywienia kontaktów międzygminnych w powiecie zawierciańskim oraz z gminami leżącymi na północy województwa krakowskiego podejmowane są starania przywrócenia znaczenia dla tego kierunku rozwoju komunikacji. Obszar gminy Szczekociny obejmują w części północnej dwie linie kolejowe:

od zachodu trasa CMK węglowa magistrala łukiem przecinająca Obszar Krajobrazu Chronionego obejmujący dolinę Pilicy z kompleksem lasów,

od wschodu pierwszorzędna linia kolejowa Koniecpol - Kozłów - Kraków, z przystankami w obszarze gminy w Starzynach i Szczekocinach.

Linie powyższe w zbyt małym stopniu służą mieszkańcom gminy.

I.

**UWARUNKOWANIA WPŁYWAJĄCE
NA KSZTAŁTOWANIE KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

1. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNE

1.1. Ludność, stan istniejący i przewidywane zmiany

Rok	Ogółem osób w tym M — mężczyzn K - kobiet	z tego miasto	Gmina
1999	9257	4256	4999
	M 4573	2075	2398
	K 4684	2183	2501
Kobiet na 100 mężczyzn	102,4	105,2	100,1
2010	9500-1000	5700 - 5000	4800 - 5000

Do największych skupisk ludności poza miastem Szczekociny na terenie gminy należą wsie : Rokitno, Goleniowy, Siedliska, Bonowice, Grabiec, Starzyny, Drużykowa.

Gęstość zaludnienia wynosi średnio dla miasta i gminy - $68,0 \text{ osób/km}^2$

w samym mieście - $238,0 \text{ osób/km}^2$

w gminie - $42,3 \text{ osób/km}^2$

Szczekociny miasto i wsie gminy zaliczane jest do małych ośrodków osadniczych.

W ostatnim 25-leciu na terenie miasta obserwuje się powolny ale stały wzrost mieszkańców.

Na terenie wsi gminy natomiast następuje spadek liczby mieszkańców.

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
Miasta i Gminy Szczekociny

Struktura wieku

Rok	Wyszczególnienie	Ogółem osób	Z tego w wieku		
			przedprodukcyjnym	produkcyjnym	Poprodukcyjnym
			%	%	%
1990	Razem	9556	29,2	52,3	18,3
	Miasto	4365	32,0	54,0	14,0
	Gmina	5191	27,0	51,0	22,0
1995	Razem	9395	26,1	55,1	16,3
	Miasto	4307	26,5	59,3	14,2
	Gmina	5088	25,8	51,5	22,7
2000	Razem	9300	26,8	54,4	18,2
	Miasto	4300	27,2	56,5	15,3
	Gmina	5000	26,6	52,6	20,8
2010	Razem	9500-10000	25,0	55,0	20,0
	Miasto	4700-5000	27,5	57,5	15,0
	Gmina	4800-5000	27,0	53,0	20,0

Zmiany w strukturze wieku w ostatnich latach wskazują na :

- spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i obniżenie się przyrostu naturalnego,
- wzrost liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym, szczególnie na terenie miasta,
- wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, co jest wynikiem procesu starzenia się ludności i w większym stopniu występuje na terenach gminy.

Analiza zmian zaludnienia na tym terenie wskazuje na konieczność :

- rezerw terenowych pod budownictwo nowych mieszkań, tak z uwagi na wzrost liczby mieszkańców jak i dekapitalizację starego budownictwa,
- wzrost liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym wskazuje na konieczność tworzenia nowych miejsc pracy, celem zmniejszenia występującego bezrobocia szczególnie na obszarach wiejskich, gdzie obserwuje się bezrobocie ukryte,
- znaczny procent ludności w wieku poprodukcyjnym w mieście i na terenach wiejskich wskazuje na konieczność poprawy dostępności do usług ogółem, a szczególnie usług medycznych, opieki społecznej, usług kultury.

1.2. Zasoby i potrzeby mieszkaniowe

Na terenie miasta i gminy jest ogółem 2405 budynków mieszkalnych, w których jest 2994 mieszkań i 9710 izb.

Średnia wielkość mieszkania wynosi 65,3 m² (w mieście 55,3 m² p.u., w gminie 75,0 m² p.u.) na mieszkanie.

Średnio na 1 mieszkańca przypada 3,2 izb (w mieście - 3,7 ; w gminie -2,80). Zaś osób na izbę średnio dla miasta i gminy 1,05 (w samym mieście 0,9; w gminie 1,15).

Ogółem na terenie miasta i gminy 1612 budynków tj. 67,2% jest w dobrym stanie technicznym, wybudowanych z trwałych materiałów, 598 budynków tj. 24,8% w średnim stanie technicznym, 183 budynki tj. 7,6% w złym stanie technicznym.

1706 budynków wybudowano w latach 1945 - 1988.

Łączna, powierzchnia użytkowa wszystkich mieszkań na terenie miasta i gminy wynosi 304408 m². Z czego 79853 m² w mieście, 224550 m² p.u. w gminie. 1,2% to mieszkania komunalne.

W mieście dominuje zabudowa I, II i III kondygnacyjna, zwarta na działkach własnych. Na obrzeżach miasta w rejonach przebiegających tras również zabudowa zagrodowa (ok. 40 budynków).

Na terenie zabudowy wielorodzinnej mieszka w mieście ponad 1000 osób tj. 22,0% ludności. W zabudowie poza osiedlami 3-go Maja i w rejonie ul. Żeromskiego mieszka ponad 1700 osób tj. ok. 40,0% mieszkańców. Wiele budynków mieszkalnych i niektóre użyteczności publicznej posiada walory zabytkowe i znajduje się pod ochroną konserwatora zabytków. Na terenie gminy dominuje zabudowa zagrodowa skupiona we wsiach. Przeważają wsie typu "ulicówki" z zabudową zagrodową po jednej lub po obydwu stronach drogi.

180 budynków we wsiach : Przyłęk, Tęgobórz, Grabiec, Rokitno, Drużykowa, Bonowice, Brzostek w ostatnich latach użytkuje się dla celów letniskowych.

Jak z analizy warunków mieszkaniowych wynika, należy przewidzieć dla celów nowego budownictwa mieszkaniowego rezerwy terenowe zarówno wynikające z potrzeb poprawienia warunków mieszkaniowych jak i pogarszania się stanu technicznego budynków. Obecnie jedynie 18% mieszkańców miasta korzysta z kanalizacji w budynkach.

1.3. Administracja i infrastruktura społeczna

Administracja

Miasto i gmina Szczekociny zarządzana jest przez jeden wspólny Urząd Miasta i Gminy przy ul. Senatorskiej Nr 2. W Urzędzie zatrudnionych jest 36 osób (w tym 22 kobiety).

Ponadto w mieście zlokalizowany jest Punkt Informacyjny Powiatowego Urzędu Pracy również przy ul. Senatorskiej Nr 2, który zatrudnia 2 osoby. Na terenie gminy funkcjonuje Komisariat Policji, w mieście przy ul. Parkowej.

W policji zatrudnionych jest ogółem 28 osób. Wszystkie placówki administracji przewiduje się do utrzymania.

Oświata i wychowanie

Na terenie miasta i gminy funkcjonują 3 przedszkola dla dzieci w wieku 3-6 lat na ogółem 175 miejsc. W mieście Przedszkole mieści się przy ul. Jana Pawła II Nr 76. Jest to placówka na 120 miejsc. Na terenie gminy funkcjonują 2 Przedszkola zlokalizowane w budynkach szkół Podstawowych we wsi Goleniowy na 25 miejsc oraz w Rokitnie dla 30 dzieci. Procent

uczestnictwa dzieci w tej grupie populacji wynosi obecnie 54,7%. Potrzeby w tym zakresie mimo istniejącego niżu demograficznego wskazują na konieczność zwiększenia miejsc dla grupy populacji 3-6 lat do 80 - 100% uczestnictwa.

Na terenie miasta i gminy jest 7 szkół podstawowych, z czego pięć 6-cio klasowych. Dwie na terenie miasta (Nr 1 i Nr 2) oraz 3 na terenie gminy we wsiach Goleniowy, Rokitno i Starzyny. W gminie ponadto są 2 niepełne Szkoły Podstawowe (klasy I-III) we wsiach Siedliska i Ołudza. Do szkół podstawowych w roku szkolnym 1999/2000 uczęszczało ogółem 1209 uczniów (743 w mieście, 466 w gminie) w wieku 7-15 lat. Nauczanie prowadziło 109 nauczycieli (58 w mieście, 51 w gminie). Średnio na 1 oddział przypadało 25 uczniów (26 w mieście, 24 w gminie). Przewiduje się ewentualnie likwidację Szkoły Podstawowej Nr 2 w mieście, na bazie lokalowej Szkoły Podstawowej Nr 1 w Szczekocinach utworzenie Gimnazjum, gdzie będzie 13 oddziałów, 335 miejsc dla młodzieży z terenu miasta i gminy. Do Gimnazjum młodzież zamiejscowa będzie dowożona zorganizowanym transportem. Nauczanie prowadzi 20 nauczycieli. W Zespole Szkół przy ul. Spacerowej nr 12 dla 800 uczniów. Nauczanie prowadzi 42 nauczycieli.

Zespół Szkół Zawodowych prowadzi internat oraz warsztaty szkolne na terenie zakładów przemysłowych miasta. Kształci w kierunkach ekonomicznym, rolniczych i usług dla rolnictwa. Obiekt jest w trakcie rozbudowy m. in. o salę gimnastyczną. Miasto jest ośrodkiem obsługi w zakresie oświaty dla gminy i rejonu.

Ochrona zdrowia

Na terenie miasta i gminy funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej s.c. NZOZ "Alfa" przy ul. Jana Pawła II w Szczekocinach zatrudniający 22 osoby w tym 4 lekarzy i 3 położne oraz NZOZ w Rokitnie zatrudniający 1 lekarza i 1 pielęgniarkę.

W mieście ponadto jest Stacja Pogotowia Ratunkowego, Oddział Pomocy Doraźnej Stacja Zawiercie Filia Szczekociny oraz Przychodnia Zakładowa Spółdzielczej "Agrofirmy" i "Gałmetu", Miejski Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 9 prywatnych gabinetów lekarskich oraz 2 apteki. Zatrudnienie w placówkach służby zdrowia ogółem to 116 osób. W związku z reorganizacją służby zdrowia może być zmienne. Na terenie miasta brak leczenia specjalistycznego, brak łóżek szpitalnych itp. Z pomocy w tych zakresach ludność miasta i gminy korzysta w większych ośrodkach jak Częstochowa, Katowice, Zawiercie.

Istniejące potrzeby, postępujący proces starzenia się ludności oraz dogodne warunki i rezerwy siły roboczej na tym terenie wskazują na istniejące możliwości lokalizacji na terenie miasta i gminy placówek rehabilitacyjnych, domów opieki itp. obiektów ochrony zdrowia.

Kultura

Na terenie miasta i gminy istnieją Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury przy ul. Krakowskiej, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna przy ul. Żeromskiego, która prowadzi filie we wsiach Starzyny, Rokitno, Bonowice i Goleniowy, Koło Łowieckie "Hubertus w Szczekocinach" oraz Koło Wędkarskie i Stowarzyszenie Miłośników i Sympatyków Sportów Wodnych "TROC", również Koło Hodowców Gołębi. Utrzymały dalej swą działalność Koła Gospodyń Wiejskich we wsiach: Rokitno, Goleniowy, Drużykowa, Starzyny, Przyłęk, Brzostek, Siedliska, Ołudza i Wólka Ołudzka. Obiekty sakralne istnieją następujące: - 2 kościoły w Szczekocinach, kościół w Przyłęku, w Goleniowych, Rokitnie, Drużykowej, 8 kaplic (w tym dwie na cmentarzach), plebanie, organistówki.

Utrzymane Zespoły Pałacowe w Szczekocinach i Siedliskach, które jako obiekty zabytkowe są pod ochroną Konserwatora Zabytków. W mieście brak większej sali

widowiskowej.

Wszystkie istniejące obiekty kultury przewidywane są do adaptacji. Wskazany jest rozwój działalności dla podniesienia kultury na tym terenie, organizowanie pokazów oświatowo — szkoleniowych, imprez rozrywkowych, zwiększenie działalności zespołów regionalnych z uczestnictwem miejscowej ludności.

Urządzenia sportowe i obsługa turystyki

Na terenie miasta i gminy bazę sportową tworzą stadion — boisko sportowe w mieście przy ul. Spacerowej, tymczasowe boisko sportowe w kompleksie pałacowym, strzelnica przyleśna, boiska przy szkołach w mieście i na terenie gminy w Rokitnie, Goleniowych, Siedliskach, Starzynie, Ołudzy, Drużykowej i Bonowicach. Przewiduje się rozwój i wyznaczenie szlaków turystyki pieszej i rowerowej, urządzenie terenów sportu i rekreacji przy zbiorniku nad rzeką Pilicą. Wskazane byłoby tworzenie boisk do gier małych w rejonach większych skupisk mieszkańców oraz ośrodka rekreacyjnego z odkrytym basenem.

Na terenie miasta i gminy brak bazy turystycznej — noclegowej i obiektów usługowo — turystycznych,

W mieście jest obecnie nowo urządzonego zbiornik wodny przy rzece Pilicy o pow. 2,8009 ha. Budynek po Szkole Podstawowej w Przyłęku do ewentualnego zagospodarowania dla celów turystycznych. W niektórych wsiach gminy jak : Tęgobórz, Szyszki - Łąkietka, Przyłek, Wólka Ołudzka, Brzostek i Bógdał rozwinęła się funkcja rekreacyjno -letniskowa. 2 uwagi na atrakcyjność letniskową i turystyczną terenu gminy, obszary lasów, rzeki, obiekty zabytkowe w mieście i na terenie gminy, wskazane jest rozwijanie funkcji turystycznej gminy, tworzenie pól namiotowych dla turystów, szlaków kajakowych i przystani na przebiegających rzekach oraz baz noclegowych.

1.4. Przedsiębiorczość gospodarcza Handel i gastronomia

Działalność handlowa w mieście prowadzona jest w 122 punktach handlowych (w tym Dom Towarowy) rozmieszczonych po całym terenie miasta. Poza stałymi punktami jest również targowisko miejskie (pow. 1,5159 ha) oraz działalność usługowa, produkcyjno - usługowa i produkcyjno - handlowa prowadzona przez 83 punkty a także handel obwoźny prowadzony przez 38 punktów.

Ogółem w mieście działa 333 punktów handlowo - usługowych dających zatrudnienie ok. 1000 osobom. Średnio w mieście przypada 380 m² p.u./ 1000 mieszkańców, Przewiduje się rozwój handlu w mieście do

- 750 m² p.u./1000 mieszkańców z czego
- 350 m² p.u./ 1000 mieszkańców dla usług podstawowych
- 250 m² p.u./ 1000 mieszkańców dla usług ogólnomiejskich
- 150 m² p.u./ 1000 mieszkańców narzut na rejon obsługi.

Na terenie gminy handel prowadzony jest w 33 punktach handlowych 23 punkty prowadzi działalność usługową, 8 handel obwoźny, 9 produkcyjno, usługowo, handlową. Ogółem w gminie funkcjonują 73 punkty handlowe, w których znajduje zatrudnienie ok. 250 osób.

Przemysł i rzemiosło oraz składy, hurtownie

W Szczekocinach na terenie miasta jest wykształcona dzielnica przemysłowo - bazowa w północno zachodnim rejonie miasta. Zgrupowane tam są dawne państwowe zakłady produkcyjne, bazy transportowe, zakłady spółdzielcze, które obecnie są w trakcie

przekształceń własnościowych.. Do znaczących w mieście zaliczyć można 18 zakładów zajmujących 37,67 ha pow. terenu miasta. W zakładach tych jest zatrudnionych 1029 osób w tym 102 kobiety.

Specyfika produkcji zakładów w Szczekocinach jest wytwórczość przemysłu metalowego (dla rolnictwa, górnictwa, hutnictwa), przemysłu chemicznego (środki ochrony roślin) oraz przetwórstwo spożywcze. Na terenach wiejskich brak większych zakładów przemysłowych, istnieją natomiast przedsiębiorstwa wytwórcze. Wszystkie istniejące obiekty na terenie miasta i gminy przewidziane są do adaptacji, niektóre do rozbudowy i rozwoju.

Hurtownie, bazy i składy zlokalizowane są w różnych punktach miasta i gminy są to dawne SKR-y, bazy i magazyny GS, bazy spółdzielcze. Zajmują ogółem 4,89 ha pow. terenu miasta i gminy i zatrudniają 88 osób. Wiele z tych podmiotów jest obecnie w trakcie restrukturyzacji nie przewidują jednak likwidacji dlatego też wskazuje się na ich adaptację. Na terenie miasta i gminy znajduje się 10 zakładów rzemiosła produkcyjnego z czego 9 na terenie miasta. Zakłady rzemieślnicze zatrudniają ogółem 30 osób. Jest również 12 zakładów rzemiosła usługowego z tego 11 w mieście, dających zatrudnienie 45 osobom. Wszystkie zakłady rzemieślnicze są prywatne. Z uwagi na *znaczne* zapotrzebowanie i rozwój usług rzemieślniczych z każdym rokiem zwiększa się liczba zakładów rzemieślniczych. Z uwagi na to, iż są to podmioty nieuciążliwe dla środowiska i przydatne dla mieszkańców wskazane jest przygotowanie rezerw terenowych pod rozwój rzemiosła na terenie miasta i gminy. Miasto Szczekociny jako ośrodek administracyjny i usługowy dla gminy jest również ośrodkiem produkcji rolnej a także ośrodkiem obsługi produkcji żywności. Gospodarka rolna w mieście prowadzona jest w indywidualnych gospodarstwach zagrodowych poza obszarem centrum miasta i przede wszystkim przez Spółdzielczą "Agrofirmę". Opiekę weterynaryjną dla miasta i gminy świadczy Lecznica dla Zwierząt przy ul. Polnej Nr 66. Oraz prywatna lecznica.

Usługi produkcyjne dla rolnictwa

Usługi w zakresie prac polowych, głównie przy zbiorach podstawowych ziemiopłodów oraz prac związanych z ochroną roślin i inne zabiegi agrotechniczne do 1998 roku wykonywane były przez SKR-y funkcjonujące na terenie miasta Szczekociny i gminy we wsiach Goleniowy, Brzostek, Nowa Ołudza, Rokitno. Obecnie prace te wykonywane są na indywidualny użytek lub osoby prywatne. Produkcja i naprawy sprzętu rolniczego prowadzona jest przez prywatne firmy na terenie miasta.

W gminie brakuje przechowalni owoców. Istniejące dotychczas Centrala Nasienna już nie funkcjonowała; obiekt został sprywatyzowany, Zakłady przemysłu Tytoniowego są obecnie w trakcie przekształceń. Wskazane byłoby wznowienie działalności punktów skupu na terenie gminy, punktów zaopatrzenia rolników oraz rozwój przechowalnictwa na tym terenie, biorąc pod uwagę bliskość dużych aglomeracji Śląska i sąsiednich większych miast. Skup mleka prowadzony jest przez OSP Mleczarską "Rokitniana" w Szczekocinach poprzez sieć zlewni na terenie gminy. Spółdzielnia przewiduje rozwój i wzrost produkcji.

Na rzekach gminy funkcjonują stare młyny wodne i zmienione na mechaniczne. Do niedawna było ich 5 w Przyłęku, Tęgoborzu, Bonowicach, Wólce Ołudzkiej i Szczekocinach, funkcjonują do dziś. Wszystkie młyny są własnością prywatną. Młyn istniejący we wsi Grabiec funkcjonował do niedawna. Stanowi wraz z zespołem zabudowań gospodarskich interesujący obiekt wskazany do zagospodarowania dla celów przemysłowych czy

usługowych. Dla ożywienia produkcji rolnej na tym terenie wskazanym byłoby :

- upowszechnienie gospodarstw hodowlanych w rejonach południowych sołectw gminy,
- upowszechnienie produkcji ekologicznej roślin,
- organizowanie giełd producentów,
- organizowanie skupu produktów rolnych,
- organizowanie pokazów upraw warzyw i owoców,
- organizowanie szkoleń z zakresu rolnictwa i metod gospodarowania,
- stałe doradztwo.

1.5. Urządzenia obsługi ogólnej

Na terenie miasta funkcjonuje 1 Urząd Pocztowy, Urząd Telekomunikacji, które obsługują teren miasta i gminy. Obecnie już jest 980 abonentów telefonii przewodowej. Przewiduje się rozwój w tym zakresie dla uzyskania 1 telefonu/l mieszkanie.

Strażnice Ochotniczej Straży Pożarnej rozmieszczone są w mieście przy ul. Krakowskiej oraz we wsiach : Grabieć, Brzostek, Drużykowa, Goleniowy, Ołudza, Przyłęk, Rokitno, Siedliska, Starzyny, Wólka Ołudзка. Rejon obsługi straży w przypadku pożaru obejmuje obszar 5-8 km. Jest to sieć dobrze zorganizowana.

Cmentarze - zlokalizowane są 2 w mieście, jeden rzymsko - katolicki obecnie zamknięty. Cmentarz parafialny w mieście przewidywany jest do rozbudowy w kierunku Starej Wsi - Bonowice.

Na terenie gminy są 4 cmentarze rzymsko - katolickie we wsiach Przyłęk, Goleniowy, Rokitno i Drużykowa. Wszystkie cmentarze przewiduje się do adaptacji, w Przyłęku i Rokitnie do rozbudowy.

W mieście działają 3 Oczyszczalnie ścieków ("Agrofirmy" i komunalna oraz "Rokitnianki"). Dwie ubojnie zwierząt we wsi Grabieć i we wsi Ołudza. W Szczekocinach funkcjonuje dzikie wysypisko śmieci obok cegielni, które należy przeznaczyć do likwidacji.

W mieście brak nowoczesnego zakładu kąpielowego względnie ośrodka o podobnym charakterze z basenem, sauną.

1.6. Zagrożenie i ochrona przeciwpowodziowa

Ze względu na położenie nizinne obszaru gminy występuje niebezpieczeństwo zagrożenia powodziowego. Uznaje się wszystkie doliny morfologiczne rzeki za obszar zagrożenia powodziowego. Dzięki wysokim brzegom Pilicy w rejonie Szczekocin w mieście na skutki powodzi narażone są obszary jedynie zabudowy położone po pld. stronie ul. Żeromskiego niżej, tj. niewielki odcinek na wsch. i pñ. stronie ulicy Lelowskiej, w zach. odcinku. Docelowo teren ten powinien być uwolniony od zabudowy. Niebezpiecznie blisko koryta rzeki zbliżyła się też w ostatnich latach zabudowa w rejonie centrum.

Znaczniejsze zagrożenie powodziowe dotyczy wsi Przyłęk wraz z Łąkietką, terenów położonych w rozwidleniach rzeki Pilicy i lokalnych jej dopływów. Wnioskowane zagospodarowanie terenów nadrzecznych dla celów rekreacyjnych połączyć winno się z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym. Rozprzestrzeniona naturalna dolina Pilicy poniżej Szczekocin przyjmuje wody przy podwyższonym przepływie.

Obszar północno-zachodniego Zarzecza objętego zmianą studium w części południowej i południowo-zachodniej leży w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie przewyższenia $Q=1\%$ dla rzeki Pilica oraz Krztynia, wyznaczony na

podstawie "Studium dla potrzeb planów ochrony powodziowej – Etap I. Rzeki Pilica" oraz "Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej – Etap I. Rzeki Krztynia".

Natomiast do zagrożenia przeciwpowodziowego często dochodzi we wsiach położonych w dolinie rzeki Krztyni u podnóża wysoczyzny, we wsiach Grabiec i Bonowice, również Starej Wsi - Bonowice. Występuje tam łącznie zagrożenie wysoką wodą oraz wodą spływającą ze stoków przy intensywnych opadach.

Wnosi się o utrzymanie doliny poniżej dróg wolnej od zabudowań, drogi, jeśli możliwe pożądanym jest dostosować do przyjęcia funkcji wałów ochronnych. Zmienić należy strukturę uprawy gleby na stokach wysoczyzny tak, by ograniczyć spływ wody i erozję gleby, np. tworzyć tarasy, zadrzewienia, wprowadzając uprawę roślin dwuletnich.

Południowa część gminy posiada w znacznym stopniu uregulowany przepływ wody. Za wyjątkiem płn. odcinka, uregulowany jest cały bieg rzeki Żebrówki. Utworzony został system melioracji kanałami rozprowadzającymi wodę ze stopni -jazów, zbudowanych na rzece.

- Wnosi się o nie rozprzestrzenianie zabudowy w dolinach rzek *(za wyjątkiem obszarów objętych zmianą)*.
- W związku z nowym przebiegiem koryta rzeki Żebrówki i jej dopływów wnosi się o utworzenie w naturalnych obniżeniach dolin, oraz w dołach po eksploatacji torfu zbiorników retencjonowania wody.

Wnioskowane przez społeczność gminną powiększenie powierzchni stawów hodowlanych powyżej Szczekocin i w dolinie Krztyni oraz realizacja przewidywanego planami przestrzennymi zbiornika retencyjnego w rejonie Fołtyny na Pilicy może pozwolić na korygowanie przepływu wody z uwzględnieniem wymagań ekologicznych i gospodarczych, zapewniając większy stopień bezpieczeństwa.

Wskazuje się na kierunki zagospodarowania przestrzennego dla eliminowania zagrożenia przeciwpowodziowego:

- Nie dopuszczanie do zabudowywania morfologicznych dolin rzek *(za wyjątkiem obszarów objętych zmianą)*.
- Utrzymywanie naturalnych przepływów rzek i zbiorników wodnych oraz terenów bagiennych.
- Wykorzystywanie sprzyjających warunków terenowych, jak rzeźba terenu, doły potorfowe, do tworzenia małej i średniej retencji wody.
- Rozbudowę melioracji nawadniających.
- Zabezpieczenie komunikacji do terenów położonych wzdłuż dolin rzecznych.
- Wykonywanie niezbędnych zabezpieczeń przeciwpowodziowych, typu wały, nasypy, z minimalizowaniem ingerencji w naturalny krajobraz.

1.7. Zatrudnienie

Poziom bezrobocie, poziom wykształcenia ludności

W roku 1999 na terenie miasta i gminy zatrudnionych było 4952 osób tj. 54,4% mieszkańców.

W mieście zatrudnienie ogółem wynosiło 2428 osób tj. 56,5% mieszkańców miasta, w gminie natomiast 2629 osób tj. 52,6% mieszkańców gminy. Wśród zatrudnionych na tym terenie przeważają mężczyźni 53,8%. Kobiety stanowią 46,1 % zatrudnionych.

Analiza struktury zatrudnienia wskazuje, że najwyższe zatrudnienie było w sektorze I (rolnictwo, leśnictwo), gdzie ogółem pracuje 2343 osób (tj. 47,3%) potwierdzając rolniczy charakter obszaru gminy. Cechą charakterystyczną zatrudnienia w gminie jest znaczny

procent (ok. 50,2%) dwuzawodowoczynnych, co znaczy zatrudnionych w rolnictwie i pracujących dodatkowo poza swoim gospodarstwem, sezonowo względnie na stałe. Ma to niewątpliwie wpływ na wielkość zatrudnienia w tym dziale i wskazuje na znaczne rezerwy siły roboczej a także na niskie warunki ekonomiczne znacznej liczby gospodarstw.

W sektorze II (przemysł, budownictwo, rzemiosło produkcyjne) zatrudnienie wynosiło 1026 osób tj. 20,7% ludności miasta i gminy. Cechą znaną tego działu zatrudnienia jest najniższy (2%) udział zatrudnionych kobiet z uwagi na specyfikę przemysłu.

W sektorze III (administracja, usługi) zatrudnienie ogółem wynosiło 1583 osób tj. 31,0% mieszkańców tego obszaru (w rozdzieleniu 23% to zatrudnione kobiety, a 8% mężczyźni). W dziale tym najwyższe zatrudnienie jest w handlu.

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
Miasta i Gminy Szczekociny

Zatrudnienie na terenie miasta i gminy Szczekociny w latach 1999 i przewidywane w 2010 roku

Wyszczególnienie	Rok					
	1999			2010		
	Razem	Miasto	Gmina	Razem	Miasto	Gmina
Ludność w wieku produkcyjnym Osób %	5057	2428	2629	5500	3000	2500
w stos. do ludn.						
Ogółem	54,4	56,5	52,6	55,0	57,5	53,0
Zatrudnieni	4952	2565	2387	5470	2840	2630
Ogółem osób						
%	100,0	51,8	48,2	100,0	56,8	52,6
Mężczyźni %	2666 53,8	1337 52,1	1329 55,6	3030 55,3	1530 53,8	1500 57,0
Kobiety %	2286 46,1	1228 47,8	1058 44,3	2440 44,6	1310 46,2	1130 42,9
Zawodowo czynni	5183	2725	2798			
% w stos. do ogółu ludności	55,9	51,8	55,9			
Bezrobotni osób - mężczyźni - kobiety	777 432 345					

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
Miasta i Gminy Szczekociny

Poziom bezrobocie

Wg danych przekazanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie. Filia Koniecpol w 1999 r.

rok	Liczba bezrobotnych			Z prawem do zasiłku			zarejestr. absolw.	osoby zwoln.z przycz. zakł. pracy
	ogółem:	w tym: mężczyzn	kobiet	ogółem:	w tym: mężczyzn	kobiet		
1992	714	381	333	267	155	112	62	58
1993	682	355	327	283	177	106	58	44
1994	572	297	275	319	186	133	62	64
1995	650	314	336	370	219	151	67	23
1996	644	295	349	326	162	164	24	8
1997	496	231	265	170	78	92	22	I
1998	571	292	279	137	92	45	34	1

Stopa bezrobocia w rejonie MG Szczekociny :

1996 r. - 12,6

1997 r. - 9,67

1998 r. - 11,1

Poziom wykształcenia ludności rolniczej na terenie gminy wg danych z 1996 roku przedstawiał się następująco ;

Wyszczególnienie	osób	%
Wykształcenie wyższe	134	3,0
Policealne	136	3,1
Średnie	749	16,7
Zasadnicze zawodowe	1077	24,4
Podstawowe pełne	2031	46,0
Podstawowe niepełne	300	6,8

Jak z zestawienia wynika, w gminie przeważa niski poziom wykształcenia rolników, 77,2% ma wykształcenie zasadnicze, podstawowe pełne lub podstawowe niepełne. Jest to wskazaniem do przybliżenia placówek oświatowych, do rozwoju ich działalności poprzez szkolenia, organizowanie szkółek rolniczych, pokazów na tematy gospodarskie i ekonomiczne dla rolników.

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I ANTROPOGENICZNEGO

2.1. Walory środowiska przyrodniczego

O zasobach krajobrazowo — przyrodniczych miasta i gminy decyduje obecność elementów, do których należą:

- Dolina Pilicy z jej łąkami, torfowiskami, starorzeczami i naturalnymi stawami otoczona na znacznym odcinku w północnej części gminy kompleksami leśnymi;
- Duże kompleksy leśne w pomocnej i południowej części gminy uznane w części za wodochronne oraz Las Gąszcze położony w granicach administracyjnych miasta Szczekociny i z tej racji prawnie chroniony ;
- Użytki ekologiczne i uroczyska w postaci śródleśnych łąk oraz ostoje zwierzyny skupione w pomocnej, lesistej części gminy ;
- Pomniki przyrody, za które prawnie uznaje się rzadkie i stare gatunki drzew oraz ich skupiska, m. in. na terenie parków pałacowych w Szczekocinach i Siedliskach;
- Kompleksy stawów hodowlanych w Szczekocinach i Tęgoborzu, będących też siedliskiem roślin i ptactwa wodnego oraz zbiornik rekreacyjny w Szczekocinach, utworzonych w dolinie Pilicy ;
- Zróżnicowane krajobrazowo naturalne doliny innych cieków, wchodzące do Pilicy (Dolina Małachowa i Bógdału);
- Zróżnicowana morfologicznie i krajobrazowo wysoczyzna otaczająca dolinę Pilicy. Wysoczyzna lessowa w rejonie Siedlisk, ostroga wychodni kredowej w rejonie Ołudzy—Trzcinka, wysoczyzny Drużykowej, Brzostka, Goleniowych, stanowiące rozległe miejsca widokowe na dolinę Pilicy i pobliską Jurę Częstochowską;
- Obszary źródliskowe w Brzostku, Szyszkach, Szafrance i Ołudzy ; Gleby o wysokiej wartości bonitacyjnej II i III klasy, rozmieszczone na północnych i południowych krańcach gminy oraz w jej pasie centralnym ; Użytki zielone wykorzystywane jako łąki, zlokalizowane na obszarach dolinnych, często na podłożu torfowym ;

Kompleksy wydym śródleśnych i dolinnych o nienaruszonej strukturze ; Złoże ograniczone surowców mineralnych : torfów, piasków, żwirów, kamienia drogowego (wapień) oraz surowców ilastych ceramiki budowlanej (gliny w zarejestrowanym złożu Szczekociny) ; Występowanie wód podziemnych w poziomie górnokredowym, spełniającym kryteria jakim odpowiadają wody w Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce.

2.2. Obszary i obiekty podlegające ochronie

Na terenie miasta i gminy znajdują się następujące obiekty podlegające ochronie prawnej :

2.2.1. Pomniki przyrody :

- lipa drobnolistna (2 szt.) na terenie parku pałacowego w Siedliskach (orzeczenie nr 132 PWRN w Kielcach z 3.10.1956 r., zm. Dz. U. 2/95 i 2/96) nr rej. 15/54 IWIEP = 109 ;
- lipa drobnolistna (5 szt.) obok Plebanii w Goleniowych (Rozp. Nr 9/80 Wojewody Częstochowskiego z 12.08.1980 r., zm. Dz. U. 2/95 i 2/96) nr rej. 15/55 IWIEP = 161 ;
- lipa drobnolistna na terenie parku pałacowego w Szczekocinach (Zarządzenie nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z 6.02.1996 r. - 2/5) nr rej. 15/249 IWIEP = ;
- dąb szypułkowy na terenie fermy "Agrofirmy" w Tęgoborzu (Zarządzenie nr 6/91 Wojewody Częstochowskiego z 4.02.1991 r. zm. Dz. U. 2/95 i 2/96) nr rej. 15/56 IWIEP = 228 ;
- dąb szypułkowy zlokalizowany w Lesie Gąszcze - Nadleśnictwo Koniecpol, Leśnictwo Bonowice, oddz. 226d (Zarządzenie nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z 6.02.1996 r. - 2/5) nr ewid. 15/254 ;
- wiąz szypułkowy na terenie fermy "Agrofirmy" w Tęgoborzu (Zarządzenie nr 6/91 Wojewody Częstochowskiego z 4.02.1991 r., zm. Dz. U. 2/95 i 2/96) nr rej. 15/58 IWIEP = 230 ;
- wiąz szypułkowy w parku pałacowym w Szczekocinach (Zarządzenie nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z 6.02.1996 r. - 2/5) nr rej. 15/250 IWIEP = ;
- jesion wyniosły w parku pałacowym w Szczekocinach (Zarządzenie nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z 6.02.1996 r. - 2/5) nr rej. 15/251 IWIEP = ;
- daglezwia zielona zlokalizowana w Lesie Gąszcze - Nadleśnictwo Koniecpol, Leśnictwo Bonowice, oddz. 226d (Zarządzenie nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z 6.02.1996 r. - 2/5) nr ewid. 15/252 ;
- modrzew europejski w Lesie Gąszcze - Nadleśnictwo Koniecpol, Leśnictwo Bonowice, oddz. 226d (Zarządzenie nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z 6.02.1996 r. - 2/5) nr ewid. 15/253 ; IWIEP =
- wielogatunkowa grupa (11 szt.) w parku pałacowego w Siedliskach (Zarządzenie nr 6/01 Wojewody Częstochowskiego z 4.02.1991 r., zm. Dz. U. 2/95 i 2/96) nr rej. 15/57 ; IWIEP = 229 ;

2.2.2. Użytki ekologiczne :

- Bagienko — torfowisko o powierzchni 0,15 ha na terenie Leśnictwa Siedliska, oddz. 208f, nr ewid. 15/40 ;
- Jeziorko - torfowisko o powierzchni 0,31 ha na terenie Leśnictwa Siedliska, oddz. 197g, nr ewid. 15/39 ;
- Kaczeniec - torfowisko o powierzchni 0,45 ha na terenie Leśnictwa Siedliska, oddz. 196i, nr ewid. 15/38 ;
- Białe Błota - torfowisko i ostoja zwierzyny o powierzchni 2,47 ha na terenie Leśnictwa Dębowiec, oddz. 167g, nr ewid. 15/37 ;
- Mokradło - bagno o powierzchni 0,49 ha na terenie Leśnictwa Bógdał, oddz. 220b i 221a, nr ewid. 15/34;
- Stawki — bagno o powierzchni 0,41 ha na terenie Leśnictwa Bógdał, oddz. 222a, nr ewid.

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
Miasta i Gminy Szczekociny

15/35 ;

- *Smuga - torfowisko o powierzchni 0,74 ha na terenie Leśnictwa Dębowiec, oddz. 224h powołany Rozporządzeniem nr 11/2003 wojewody śląskiego z 26.06.2003 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 55/03, poz. 1692);*

Ww. użytki ekologiczne wymienione są jako prawnie chronione w Dzienniku Urzędowym Województwa Częstochowskiego nr 2 z 20.01.1997 r. Ponadto uznanym użytkowaniem ekologicznym jest torfowisko Dąbrówka 1-6 na terenie Leśnictwa Siedliska;

- Dąbrówka 1 o powierzchni 2,54 ha w oddz. 183j, nr ew. 32/42 ;
- Dąbrówka 2 o powierzchni 1,79 ha w oddz. 184c, nr ew. 32/43 ;
- Dąbrówka 3 o powierzchni 1,57 ha w oddz. 184g i 1,14 ha w oddz. 192f, nr ew. 32/44;
- Dąbrówka 4 o powierzchni 0,54 ha w oddz. 184i oraz 0,67 ha w oddz. 192h, nr ew. 32/45 ;
- Dąbrówka 5 o powierzchni 2,0 ha w oddz. 185i oraz 2,4 ha w oddz. 193b, nr ew. 32/46;
- Dąbrówka 6 o powierzchni 0,22 ha w oddz. 193m, nr ew. 32/47 ;

2.2.3. Lasy ochronne

Na terenie gminy występują lasy wodochronne wyznaczone w następujących leśnictwach i ich oddziałach

Lasy wodochronne

Lp.	Leśnictwo	Oddziały chronione	Pow. w ha	Oddziały pozostałe	Pow. w ha	Oddziały wnioskowane do objęcia ochroną nr	Pow. w ha
1.	Dębowiec	158-177, 224	557,58	178-182	102,56	180	24,26
2.	"Siedliska"	183-197 198-199 201 208	519,49	200 202-203 209-214	254,86	200 209	26,40 29,61
3.	"Bógdał"	221- 224 223	89,56	218-220	64,76	220	11,81
4.	"Bonowice" poza granicami miasta	230-250	453,56*	-	-		
	Razem		1620,19				
5.	Lasy wodochronne w granicach miasta Szczekociny - Leśnictwo Bonowice	225-229	132,24 tj. 6,08% całości lasów				
	Ogółem		1752,43		422,18		92,08
			80,59% całości		19,41% całości		4,23% całości

Lasem ochronnym jest Las Gąszcz - oddz. 225-229, chroniony ustawowo jako występujący w granicach administracyjnych miasta Szczekociny. Lasy ochronne wskazało nadleśnictwo Koniecpol pismem 72/74/99 z 15.12.1999 r.

2.2.4. Stawy hodowlane

- Obiekt "Za Gąszczami" o powierzchni ewid. 23,76 ha;
- Obiekt "Szczekociny" o powierzchni ewid. 32,4 ha;
- Obiekt "Tęgobórz" o powierzchni ewid.

Obiekty uznane prawnie Zarządzeniem nr 27/98 Wojewody Częstochowskiego z 18.12.1998 r. w sprawie ustanowienia obrębów hodowlanych na obiektach stawowych, stawach i niektórych zbiornikach województwa częstochowskiego.

2.2.5. Gleby

Gleby II i III klasy bonitacyjnej oraz gleby i użytki zielone niższych klas wytworzone na podłożu organicznym, występujące na znacznych obszarach miasta i gminy są chronione ustawowo.

2.2.6. Tereny ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych

Są to obszary ustanawiane wokół każdego ujęcia wody podziemnej. Ich zasięg ograniczony jest do 8-10 m licząc od obudowy studni.

2.3 Obszary i obiekty o walorach przyrodniczych wskazywane do wzmożonej ochrony

2.3.1. Dolina Pilicy - ustanowiona w swych granicach morfologicznych jako strefa chronionego krajobrazu.

2.3.2. Doliny rzek o naturalnym przebiegu o walorach krajobrazowo - przyrodniczych

- dolina Krztyni;
- dolina bezimiennego ciek u uchodzącego do Pilicy jako jej prawobrzeżny dopływ w rejonie Bógdału. W dolinie tej są już dwa uznane użytki ekologiczne ;
- dolina bezimiennego ciek u rozpoczynającego się w rejonie Małachowa - Siedliska, lewobrzeżnego dopływu Pilicy ;
- dolina górnej Żebrówki.

2.3.3. Łąki otwarte

- łąki w rejonie Goleniowych leżące na torfach, z dołami potorfowymi;
- łąki prawobrzeżnej Żebrówki leżące na torfowiskach z rozległymi dołami potorfowymi (między Podkaszczorem i kompleksem leśnym);
- łąki międzyrzecza Pilica - Krztynia, w części przylegającej do lasu, interesujące krajobrazowo.

2.3.4. Obszary źródliskowe

- Brzostek - obszar źródłowy o charakterze wywierzyska ;
- Szyszki - obudowane źródło u podnóża stoku doliny Pilicy z którego wodę używa się do picia ;
- Ołudza (pod lasem) - nisza źródłowa rozpoczynająca dolinę ciek u będącego dopływem lewobrzeżnym Żebrówki;
- Ołudza (kapliczka) - nisza źródłowa ;
- Szafranka - nisza źródłowa.

Źródła powinny być chronione z uwagi na zachowanie czystości wód i nienaruszalność stosunków wodnych.

2.3.5. Obszary wydmore

- Brzostek - kompleks wydmy śródlęsnych o niezniszczonej strukturze z unikalnym jeziorkiem międzywymowym;
- Brzostek - śródlęsne wydmy o nienaruszonej strukturze ;
- Stawki - wydmy śródlęsne o nienaruszonej strukturze ;
- Dolina Żebrówki - wał wydmy charakterystyczny dla strefy dna dolin.

2.3.6. Obszary stokowe :

- skarpa wysoczyzny w Przyłuku ;
- stoki suchej doliny w rejonie Goleniowy - Kobylanka ;
- stoki wysoczyzny lessowej w rejonie Bonowice - Grabiec ;
- ostroga wapienna w Ołudzy - Trzcińcu.

Ochrona tych obszarów wymagana jest z powodu nasilonych tam procesów stokowych (erozji, wymywania, wietrzenia i związanej z tym degradacji gleb.

2.3.7. Pomniki przyrody:

- dąb w Leśnictwie Siedliska, oddział 200d, rosnący na skarpie nadpilickiej

2.3.8. Użytki ekologiczne wnioskowane

- Łąka Siernie - śródlęsna (ewentualnie do wzmożonej ochrony);
- Łąka Kaczyniec - śródlęsna (ewentualnie do wzmożonej ochrony);
- Kurowce - części nie włączone do użytku Dąbrówka 6, zlokalizowane w Leśnictwie Siedliska. Powierzchnia użytku Kurowce wynosi 1,59 ha w oddziale 194d i 0,72 ha w oddziale 193 l. Występują tu m. in. kaczki krzyżówki i sporadycznie cietrzewie ;
- Łąka Ługi w Leśnictwie Dębowiec (rejon Starzyny - Wólka Starzyńska) Zespół łąk z dołami potorfowymi i bagnem o łącznej powierzchni 8,36 ha w oddziale 160i, gdzie występują kaczki, krzyżówki, cyranki i bobry ;
- Również w Leśnictwie Dębowiec łąka "Mały Ług" o powierzchni 1,39 ha w oddziale 177b i łąka "Duży Ług" o powierzchni 4,71 ha w oddziale 181 b (występuje tu stanowisko żurawiny) oraz w oddziale 181c niewielka powierzchnia 0,43 ha;
- Powiększenie użytku ekologicznego "Białe Błota" W Leśnictwie Dębowiec stanowiącego torfowisko i ostoję zwierzyny o część oddziału 172f o pow. 1,40 ha oraz powierzchnię około 4,00 ha przylegających łąk od wschodu.

Użytki ekologiczne ustanawia się w celu ochrony ekosystemów o walorach przyrodniczo - krajobrazowych, ochrony gleb torfowych, torfów, retencji wody gruntowej.

2.3.9. Obszary zasobowe i strefy ochronne ujęć wód podziemnych :

- obszar zasobowy dla ujęć wód podziemnych rejonu Szczekocin z utworów górnej kredy ustalony w oparciu o dokumentację hydrologiczną w kat. "B" - 1986 r. Zasadne wydaje się zweryfikowanie zasobów i ustalenie strefy ochronnej pośredniej dla ujęć ;
- strefa ochrony pośredniej ujęcia Rokitno (projektowana) ; po zatwierdzeniu będzie prawnie chroniona.

2.3.10. Obszary Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) wymagające najwyższej i wysokiej ochrony wód podziemnych.

2.4. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Zagrożenia środowiska na terenie miasta i gminy są związane ze stanem czystości wód powierzchniowych, podziemnych, powietrza atmosferycznego, stanem sanitarnym lasów oraz dewastacją gleb i krajobrazu.

2.4.1. Wody powierzchniowe

W obrębie gminy są one badane tylko w Pilicy, Krztyni i Żebrowce. Badania wykonuje WIOŚ w Częstochowie, uzyskując w roku 2000 następujące wyniki:

- Pilica od źródeł do Szczekocin prowadzi wody III klasy czystości według wskaźników fizykochemicznych, natomiast pod względem bakteriologicznym są to wody pozaklasowe i taką też klasyfikację ogólną posiada Pilica. Punkt pomiarowy znajduje się na moście w centrum Szczekocin.
- Krztynia i Żebrówka na całych długościach prowadzą wody II klasy czystości pod względem fizykochemicznym a III klasy pod względem bakteriologicznym. Ogólnie są one sklasyfikowane jako III klasowe.

Zły stan wód Pilicy jest spowodowany przede wszystkim odprowadzeniem do niej niekontrolowanych ścieków z gospodarstw domowych. Nieprawidłowości w odprowadzaniu ścieków do wód powierzchniowych udowodniono m. in. wielokrotnie OSM "Rokitniana".

Zanieczyszczenia Krztyni i Żebrowki łączą się bardziej ze stosowaniem środków ochrony roślin i nawozów.

2.4.2. Wody podziemne

Podatność wód podziemnych na zanieczyszczenia związane jest z izolacją warstwy wodonośnej oraz natężeniem i kierunkiem dopływu zanieczyszczeń.

Wody górnokredowe stanowią tu główny poziom wodonośny, pozbawione są naturalnej izolacji na wychodniach, gdzie odbywa się ich zasilanie. Na tych obszarach bardzo groźne są dla wód podziemnych wszelkie ogniska zanieczyszczeń jakimi są wysypiska odpadów, wylewiska, nieszczelne szamba, stacje paliw płynnych bez odpowiedniego zabezpieczenia, drogi o dużym natężeniu ruchu, po których przewozi się substancje niebezpieczne, wyrobiska poeksploatacyjne itp.

Zanieczyszczenia przedostają się drogą grawitacyjną do warstwy wodonośnej i rozprzestrzeniają w niej również w miejscach mniej lub bardziej izolowanych. Może to stanowić proces trwający nawet latami.

Dla rejonu Szczekocin wyznaczono obszar zasobowy dla ujęć wód górnokredowych. Jest to teoretyczny obszar zasilania ujęć przy założeniu, że ich łączna wydajność będzie wynosiła 264 m³/h przy depresji 6 m. Zasoby w tej wysokości obliczono według stanu na rok 1986.

W obszarach zasobowych postuluje się likwidację źródeł zanieczyszczeń oraz niedopuszczanie do ich tworzenia. Jednak moc prawną mają dopiero usankcjonowane decyzjami strefy ochronne, a ich wyznaczenie może się wiązać z odszkodowaniami za ograniczone możliwości korzystania z terenu.

Pod względem jakości wody podziemne rejonu Szczekocin należą do I-III klasy jakości, z

podwyższoną niekiedy zawartością azotanów pochodzenia antropogenicznego. Stałe punkty monitoringu krajowego jakości wód znajdują się na ujściu w Rokitnie i Szczekocinach.

Obszary objęte zmianą Studium zlokalizowane są w całości w obrębie jednej Jednolitej Części Wód Podziemnych - JCWPd nr 97 (Europejski kod PLGW 230097).

Dodatkowo cały obszar zmiany Studium zlokalizowany jest w obrębie GZWP 408-Niecka Miechowska.

2.4.3. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Na stan czystości powietrza atmosferycznego mają wpływ lokalne emitery gazów i pyłów pochodzących z indywidualnych gospodarstw domowych, kotłowni zakładowych, zakładów produkcyjno - usługowych oraz natężenie ruchu wzdłuż głównych tras komunikacyjnych.

Do największych emitentów pyłów i gazów należą obiekty zlokalizowane w Szczekocinach, takie jak : Agrofirma, OSM Rokitniana, piekarnia, kompleks dawnego zakładu BUMAR.

W rejonie kurników i wylęgarni drobiu Agrofirmy oraz nielegalnych wylewisk w Szczekocinach (Za Gąszczami) i w Węgrzcach odczuwalne są uciążliwe zapachy.

Poszczególne obiekty nie przekraczają norm emisji. Z pomiarów prowadzonych przez WIOŚ w Częstochowie w 1995 r, wynika, że średnioroczne stężenia dwutlenku siarki i azotu nie wykazały przekroczeń. Jednak tlenek węgla przekroczył normę 6-krotnie, natomiast pyłu zawieszonego stwierdzono nieco więcej niż przewiduje norma.

Do pogorszenia stanu atmosfery przyczynia się też imisja z terenów sąsiednich, takich jak uprzemysłowiony rejon Częstochowy lub Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego.

2.4.4. Stan sanitarny lasów

Występujące w gminie lasy są pod wpływem emitowanych pyłów i gazów z terenów własnych i sąsiednich, które w połączeniu z opadami dają efekt kwaśnych deszczy.

Są one powodem degradacji drzewostanu, choć nie są to jeszcze uszkodzenia znacznego stopnia.

2.4.5. Degradacja krajobrazu i gleb

Zniszczenia powierzchni terenu powstają z powodu nielegalnej eksploatacji surowców mineralnych, po której powstają wyrobiska służące później jako dzikie składowiska odpadów. Do największych należy wyrobisko po eksploatacji glin położone w Szczekocinach przy byłej cegielni. Obecnie jest to wysypisko gminne o nieuregulowanym stanie. Ponadto mniejsze wyrobiska istnieją w rejonie tuczami w Tęgoborzu (dolina Krztyni), we wsi Tęgobórz i w pobliżu pałacu w Siedliskach. Wszystkie działają jako dzikie wysypiska.

Po eksploatacji torfu pozostały doły torfowe (w rejonie Rokitna, Goleniowych i Starzyn) zalane obecnie wodą i zarastające roślinnością w sposób samoczynny.

Wyrobiska po eksploatacji piasku z wydmy w Brzostku i w rejonie Grabca zostały zrehabilitowane poprzez zalesienia. Nieprawidłowe zabiegi agrotechniczne powodują degradację stoków lessowych w Bonowicach i gleb pokrywających stoki zajmowane przez pola uprawne w Oludzy — Trzcińcu i Kobylance - Goleniowych, Degradacja polega tu na łatwym wymywaniu gleb przez opady.

Zdegradowane są też gleby i krajobraz w pobliżu dużych wylewisk odpadów organicznych

w Węgrzcach i obok Lasu Gąszcze. Silnie skażone są tu gleby związkami azotowymi, dostającymi się również do wód gruntowych. Są to skażenia trwałe i trudne do usunięcia, co powoduje długotrwałą niezdolność gleb do produkcji rolnej.

Niekorzystny wpływ na naturalne walory krajobrazu ma też stosowanie melioracji i regulacja rzek, w szczególności odcinków Pilicy i dolnej Żebrówki.

2.5. Ocena przydatności terenów dla zabudowy

Na obszarze miasta i gminy można wyróżnić obszary korzystne, średniokorzystne i niekorzystne pod względem lokalizacji zabudowy. Obszary wyróżniono z uwagi na m. in. występującą na nich budowę geologiczną, warunki gruntowo - wodne oraz morfologię terenu.

2.5.1. Obszary o korzystnych warunkach zabudowy

Obszary o korzystnych warunkach zabudowy stanowi lekko falista wysoczyzna o spadkach do 5%, zbudowana z utworów spoistych, jak np. twarde plastyczne gliny i niektóre grunty niespoiste, takie jak skonsolidowane już piaski i żwiry polodowcowe, a nawet piaski eoliczne uformowane w postaci m. in. wydym poza dolinami. Wody gruntowe zalegają tam poniżej 2 m. Panują też korzystne warunki klimatyczno - zdrowotne wynikające z możliwości swobodnego przewietrzania, nasłonecznienia, ekspozycji terenu. Tereny takie występują w rejonie Szczekocin oraz poza wychodniami na wysoczyźnie (Brzostek, Goleniowy, Ołudza).

2.5.2. Obszary o średniokorzystnych warunkach zabudowy.

Występują poza dolinami. Charakteryzują się one niewielkimi spadkami, ale ich podłoże budują grunty niespoiste, takie jak słabo skonsolidowane piaski i żwiry, gliny i lessy z domieszkami ograniczającymi ich plastyczność oraz obszary wychodni narażonych na tworzenie głębokiej zwietrzliny.

Tereny takie występują na wysoczyźnie lessowej w rejonie Siedlisk, na wychodniach w rejonie Ołudy, Goleniowych, Brzostka i Drużykowej.

2.5.3. Obszary o niekorzystnych warunkach zabudowy

Niekorzystnymi warunkami zabudowy charakteryzują się strefy dolin zbudowane z młodych holocenów osadów : namulów, mał, luźnych piasków rzecznych i wydymowych, torfów. Są to tereny podmokłe o płytkim występowaniu wód gruntowych.

Klimat jest w dolinach niekorzystny z powodu częstych mgieł, inwersji temperatur, ograniczonej cyrkulacji powietrza. Niekorzystne są również warunki na stromych stokach zbudowanych z plastycznego, łatwo erodującego lessu i zwietrzliny marglistej (Grabiec, Ołudza - Trzciniec).

2.6. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych

Na obszarach objętych zmianą Studium nie występują tereny osuwiskowe.

2.7. Udokumentowane złoża kopalin i tereny górnicze

Na obszarach objętych zmianą Studium nie występują obszary górnicze, tereny górnicze oraz udokumentowane złoża surowców naturalnych.

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY WARTOŚCI KULTUROWYCH

Obszar gminy Szczekociny pod względem osadniczym w swym podstawowym układzie ukształtował się już w XII-XIV wieku. Najstarsze pisane źródła posiada wieś Ołudza, z 1198 roku. Pierwsza informacja o Szczekocinach pochodzi z 1325 roku. Rozwój osadnictwa w wiekach średnich wiązał się z traktem prowadzącym z Małopolski na Śląsk i do Wielkopolski przechodzącym przez Rokitno, Kaszczor, Grabiec.

Miasto Szczekociny powstało przy dogodnej przeprawie przez Pilicę, w miejscu, gdzie połączyły się drogi z zachodu - Częstochowy i południa - obecna ul. Krakowska. Zasadniczy układ miasta ukształtował się w XIV-XVI wieku, został rozbudowany w XVII wieku w kierunku wschodnim, gdzie powstał zachowany zespół pałacowo - gospodarczy. Najistotniejszym elementem układu urbanistycznego miasta Szczekociny jest oś kompozycyjna tworzona od okresu pierwotnej lokalizacji osady do XVIII wieku, tj. oś i rynek - kościół - pałac.

Druga oś to kierunek prostopadły, przestrzennie podrzędny, ale uzasadniający w tym miejscu powstanie miasta, to ul. Krakowska, dawniej trakt krakowski z przejściem mostem na drugi brzeg Pilicy ul. Żeromskiego dawnego przedmieścia Zarzecz.

W miejscu połączenia obu osi występuje ciąg sprzężonych placów : Rynek (Plac Kościuszki), Plac Przykościelny (Plac Panny Marii) i jego aneksy, połączone od wschodu z perspektywą ulicy Senatorskiej, otwarte na most i dolinę rzeki. Jest to rozwiązanie nieczęsto spotykane, posiadające duże wartości plastyczne, również funkcjonalne.

Nie należy w zasadniczy sposób zmieniać wewnątrz placowych i przyulicznych i nie pomniejszyć istniejących dominant architektonicznych : kościoła XVII- wiecznego i pałacu XVIII-wiecznego.

Zamknięcie ciągów historycznych stanowią cmentarze, od południa XVIII- wieczny przy ul. Krakowskiej, od zachodu XIX-wieczny przy ul. Cmentarnej.

W części północnej obszaru gminy Szczekociny rozwinęło się osadnictwo również zapoczątkowane w wiekach średnich wzdłuż drogi o kierunku wschód-zachód, z przeprawą przez rzekę Pilicę, gdzie rozwijała się osada Przyłęk, dalej na wschód niej Starzyny, poprzedzone później Wólką Starzyńską. Droga ta prowadząca do Woli Czaryskiej w późniejszych wiekach okresu nowożytnego straciła znaczenie. Natomiast wzrosło znaczenie relacji zachód-wschód w środkowym pasie gminy. W XVIII wieku w pasie środkowym powstały nowe miejscowości, jak : Małachów, Chałupki i Bógdał. W części wschodniej gminy rozwijały się Goleniowy, w okresie przedlokacyjnym również związane z przeprawą przez Pilicę, oraz wieś Drużykowa bardziej na pomocy. W XIX wieku w związku z wprowadzeniem gospodarki folwarcznej dokonywano scalania gruntów, z czym związane zostało wyznaczenie nowych lokalizacji wsi. Proces ten miał

miejsce w południowych i centralno-zachodnich obszarach gminy. Wytyczona wieś Nowa Ołudza i Podrajec przy Starej Ołudzy. Na południu od wsi Rokitno wytyczono ciągi dróg dla wsi Zachojnie Lewe i Prawe oraz wieś Kopaliny. Najdalej na północ wyznaczona została nowa lokalizacja wsi Tęgobórz.

Do dzisiaj ze starych układów wiejskich na południu gminy pozostały fragmenty układów. Natomiast XIX-wieczne wsie o układzie "ulicowym" zachowały się wraz z wieloma zabytkowymi zabudowaniami.

Zmiany struktur gospodarczych w mniejszym stopniu dotknęły obszaru północnego

gminy. Większość miejscowości zachowała główny trzon układu niezmienny co najmniej od XVIII wieku.

Również wieś Goleniowy utrzymała stary układ, najpełniej wykształcony układ wiejski, choć, niestety, przecięty jeszcze w końcu XIX wieku przez nowy przebieg drogi do Kielc. Dokonane rozeznanie dziejów, etapów rozwoju i analiza wytworzonych na obszarze gminy wartości kulturowych, stopnia ich zachowania i sposobu użytkowania pozwala przedłożyć uwarunkowania do uwzględnienia w kierunkach zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy. Podstawą do oceny wartości kulturowych stanowiły "Wytyczne konserwatorskie" uzgodnione w 1993 roku z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Częstochowie i przekazany dla potrzeb niniejszego studium. Wykaz obiektów wskazanych do zachowania umieszczony przy "Wytycznych konserwatorskich" został zaktualizowany w "Analizie stanu istniejącego zagospodarowania" wykonanej w ramach niniejszego Studium.

Zasoby kulturowe występujące na obszarze miasta i gminy Szczekociny dają się ująć w pięć poniższych grup :

- obszary ochrony archeologicznej
- zespoły dworskie i folwarczne
- zespoły sakralne
- układ urbanistyczny miasta Szczekociny
- układy wiejskie (wraz z cmentarzami)
- Poniższe omówienie poszczególnych grup jest podsumowaniem "Szczegółowej analizy wartości kulturowych" dokonanej w ramach niniejszego Studium.

3.1. Archeologiczne dobra kultury

Archeologiczne dobra kultury świadczą o wczesnym osadnictwie na obszarze gminy, szczególnie w dolinach rzek, mówią o przynależności kulturowej zamieszkałych tu ludów, wyjaśniają procesy osadnictwa zachodzące od wieków na obszarze gminy. W obszarze gminy występuje :

- 6 obszarów ścisłej ochrony konserwatorskiej archeologicznej, w których obowiązuje zakaz wszelkiej działalności inwestycyjnej nie związanej bezpośrednio z waloryzacją terenów (również zakaz wprowadzania zadrzewień).
- 19 obszarów ochrony konserwatorskiej - obserwacji archeologicznej, gdzie obowiązuje prowadzenie wszelkiej działalności inwestycyjnej i związanej z naruszeniem struktury gruntu pod nadzorem archeologiczno – konserwatorskim, *a na obszarze zmiany Studium zgodnie z przepisami odrębnymi.*
- *15 rozpoznanych stanowisk znajdujących się w granicach opracowania zmiany Studium.*

Wykaz obszarów wraz z charakterystyką zasobów znajduje się w "Szczegółowej analizie wartości kulturowych". Tu dołączony, jako aneks nr 2.

3.2. Zespoły dworskie i folwarczne

Zespoły dworskie i folwarczne liczne niegdyś, ale w małej ilości zachowane i niestety słabo użytkowane. Należą tu objęte ochroną konserwatorską zespoły podworskie:

- Zespół pałacowy XVIII w. z parkiem XVIII - XIX w. oraz budynkami pofolwarcznymi w Szczekocinach
- Zespół pałacowy z folwarkiem w Siedliskach

- Fragment pofolwarczny w Tęgoborzu
- Zespół podworski z parkiem w Małachowie.

Część pałacowo-parkowa zespołów w Szczekocinach i Siedliskach objęta jest pełną ochroną konserwatorską.

Części gospodarcze tych zespołów oraz pozostałe zespoły objęte są ochroną układu i wskazanych obiektów.

Ponadto ustanowiona jest strefa konserwatorska ochrony powiązań krajobrazowych zespołu pałacowego w Szczekocinach, od strony wschodniej. Przy wszystkich zespołach ustalona jest strefa konserwatorska ekspozycji zespołów zabytkowych.

Wnosi się o rozszerzenie strefy ekspozycji dla :

- zespołu pałacowego w Szczekocinach po stronie zachodniej w kierunku północnym do granicy strefy ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego miasta,
- zespołu dworskiego w Małachowie w kierunku południowym, do trasy częstochowskiej, co doprowadzi do połączenia ze strefą ekspozycji dla zespołu w Siedliskach,
- zespołu pałacowego w Siedliskach, o niewielki teren położony od wschodu na płu. od "Nowej Drogi".

Niezbędnym jest poddanie zabudowań i zieleni wszystkich zespołów rewaloryzacji w oparciu o kompleksowe projekty konserwatorskie.

3.3. Zespoły sakralne

Występują 4 zespoły architektury sakralnej objęte ochroną konserwatorską. W skład zespołu wchodzi kościół z cmentarzem przykościelnym ogrodzonym, którym towarzyszy zieleń drzew oraz w pobliżu budynek plebanii. Wszystkie zespoły zachowane w bardzo dobrym stanie. Są to :

- Kościół parafialny p. w. Św. Bartłomieja w Szczekocinach z XVII w, przebud. w XVIII w., z plebanią
- Kościół parafialny pod wezwaniem Narodzenia NMP w Goleniowych, gdzie prezbiterium z 1353 r. a pozostała część z XIX wieku, z plebanią z XIX wieku z zielenią
- Kościół parafialny p. w. Św. Jana Chrzciciela z XVIII w. rozbudowany o kruchtę i dzwonnice w XIX w. w Przyłuku z plebanią z XIX wieku
- Kościół parafialny w Rokitnie z XIX wieku z plebanią.

Ponadto dla zespołu sakralnego w Przyłuku określona została strefa ochrony ekspozycji kościoła.

Pozostałe zespoły leżą w strefach ukształtowanej zabudowy, w Szczekocinach i Rokitnie objętych ochroną konserwatorską, a w Goleniowych wnioskowanej ochrony zespołu urbanistycznego.

Szczegółowe ustalenia dla strefy ochrony konserwatorskiej (Tekst planu miejscowego) dla zespołu sakralnego w Szczekocinach włączają do strefy plebanię i również dawny zajazd, obecnie siedziba Urzędu Miasta i Gminy w Szczekocinach.

Zapis dla pozostałych zespołów sakralnych nie uwzględnia plebani.

Postulowane objęcie ochroną układów wiejskich wsi Goleniowych i Przyłuku włączają plebanię do wnioskowanej ochrony układu zabytkowego (wiejskiego).

3.4. Układ urbanistyczny miasta Szczekociny

Ochronie konserwatorskiej zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi i ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podlegają dwa place w śródmieściu i przylegająca do nich zabudowa, gdzie obowiązuje ściśle "odtworzenie" budynków i linii zabudowy, oraz drogi historyczne z ich obudowaniem tj. ul. Żeromskiego i Śląską z przedłużeniem do cmentarza XIX-wiecznego oraz ul. Krakowską do cmentarza XVIII-wiecznego, dla których wytyczne ograniczały wysokość zabudowy do I kondygnacji z możliwością poddasza użytkowego.

Warunki te nie są przestrzegane, wszystkie nowe budynki z ostatniego 20-lecia są II kond. Przy ul. Żeromskiego bud. II kond. stanowią 3 część zabudowań. Wnioskuje się zrewidowanie ustaleń dla zabudowy przy traktach historycznych w mieście Szczekociny.

Oczywiście oba cmentarze włączone są do ochrony konserwatorskiej. Wymagają poprawy utrzymania, XVIII-wieczny rewaloryzacji (przy ul. Krakowskiej). Wnioskuje się opracowanie studium - koncepcji zabudowy zachodnich kwartałów śródmieścia - rejon dworca PKS dla określenia zasad kierunkowania ich zabudowy oraz w celu przyciągnięcia potencjalnych inwestorów.

3.5. Układy wiejskie

Zachowane układy wiejskie XIX wieczne, powstałe w oparciu lub obok wcześniejszych sięgających średniowiecza układów osadniczych, są najliczniejszą grupą obiektów stanowiących wartości kulturowe, objęte ochroną na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Wartością ich jest jednorodność zabudowy, funkcjonalność w układzie wsi i w zagrodzie. Kilka z nich jest przykładem doskonałego dostosowania się do warunków środowiskowych przyrodniczych.

Zabudowa objęta ochroną występuje we wszystkich wsiach położonych na południu gminy. Mianowicie : Rokitno (właściwe), Zachojnie Lewe i Prawe, Kopaliny, Podklaszczor, Nowa Ołudza, Ołudza - Podrajec, Wólka Ołudзка i najdalej na północ położone wsie : (część) Grabiec i Siedliska.

Występuje tu powszechnie typ zagrody zw. okolem, w której budynki zwarcie zamykają przestrzeń podwórza gospodarczego. Zasada okołu, lub podokołu (gdzie jest jednostronne otwarcie) utrzymywana jest również przy wznoszeniu nowych budynków w miejsce zniszczonej zabudowy.

Niestety pojawiły się nowe budynki drastycznie kontrastujące z architekturą zabytkowych układów. Prawie wszystkie budynki nowe nie spełniają ustaleń szczegółowych ochrony konserwatorskiej.

Wnioskuje się:

- Wprowadzenie elastycznych ustaleń szczegółowych odnośnie kształtowania architektury i ich bezwzględne egzekwowanie .
- Dla wsi położonych wzdłuż dolin rzecznych powrócić do zasady jednostronnej zabudowy drogi wiejskiej, pozostawiając dolinę wolną od budynków mieszkalnych.
- Dla poniższych wsi: Grabiec i z nim związanych Bonowic oraz Starej Wsi wyznaczyć obszar krajobrazu kulturowego. Przed dalszymi pracami planistycznymi opracować studium krajobrazu, które winno wskazać sposoby zagospodarowania części dolinnych wsi.
- W ramach wzmacniania tożsamości regionu dokonać inwentaryzacji zagrod typu

"okół" najbardziej reprezentatywnych, doprowadzić do analizy ich funkcji i formy, oraz ich wykorzystania do współczesnych realizacji.

Przeprowadzona analiza szczegółowa układów wiejskich wykazała, że we wsiach północnej części gminy Przyłęk, Starzyniach i Drużykowej oraz w Goleniowych zachowały się układy wiejskie z licznymi zabudowaniami zabytkowymi, zespoły wskazane do ochrony.

Proponuje się sięgnąć do tej analizy i rozważyć, czy zasadnym będzie również i w nich utworzyć zespoły urbanistyczne objęte ochroną, czy też może wsie Przyłęk i Starzyny położone przy obszarze krajobrazu chronionego objąć jedynie strefą ochrony krajobrazu kulturowego.

Obok układów wiejskich funkcjonują cmentarze zabytkowe.

Cmentarze w: Goleniowych, Przyłeku i Rokitnie w granicach ogrodzenia chroni ustanowiona strefa ochrony konserwatorskiej.

Poza wyżej wymienionymi wartościami kulturowymi ujętymi w grupy istnieje szereg rozproszonych wartości jak : odcinki historycznych dróg, nawet funkcjonujące sprawnie w dzisiejszym układzie komunikacyjnym stare trakty historyczne. Przy drogach wiejskich spotyka się liczne krzyże i kapliczki. Wszystko to wraz z utrzymywanymi miejscami pamięci wymaga utrwalania. Winno być traktowane jako wartość, która wzbogaca środowisko. Niektóre z dróg historycznych objęte są ochroną konserwatorską poprzez utworzenie strefy ochrony krajobrazu kulturowego. Mianowicie drogi:

- Drużykowa - Krzepice,
- Szczekociny — Starzyny przez Bógdał,
- Szczekociny - Chałupki - Wywie,
- Szczekociny - Tarnawa Góra,
- Siedliska - Nakło.

Wnioskuje się objęcie ochroną konserwatorską również :

- trakt historyczny z Nakła przez Grabieć, Kaszczor, Kresy, do włączenia w trakt Krakowski,
- trakt południowy ul. Żarnowicka na Dąbrowice (przewidywany do modernizacji).

3.6. Wykaz obiektów zabytkowych

3.6.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Zespół pałacowy - wpisany do rejestru zabytków, do bezwzględneho zachowania.

- Pałac murowany, lata 70-te XVIII w., proj. Arch, Franciszek Nax, II kondygnacje z mansardą;
- Oficyny, północna i południowa, lata 70-te XVIII w., parter z mansardą;
- Galeria, lata j.w., II kondygnacje (taras);
- Pawilony, północny i południowy, II kondygnacje mieszkalne ;
- Rządcówka, mur XVIII - XIX wiek ;
- Stajnie, j.w.;
- Spichlerz, j.w., bardzo zły stan ;
- Wozownia, j.w.;
- Park, koniec XVIII w., zmieniany XIX - XX wiek.

Pozostałe obiekty wpisane do rejestru zabytków do bezwzględneho zachowania:

- Kościół parafialny p.w. Św. Bartłomieja w Szczekocinach, murowany przed 1666 r., dobudowa kaplicy północnej o. 1678 r., przebudowa z 1780 ~ 1782, projekt arch. Franciszek

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Szczekociny

Nax, prawdopodobnie w 1892 r. dobudowa kaplicy południowej, ogrodzenie II połowa XIX w.

- Kościół parafialny p.w. Św. Jana Chrzciciela w Przyłęku, murowany 1774 - 1780, kruchta 1810 r., dzwonnice (2 szt.) mur 1820 r.
- Kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP w Goleniowych, prezbiterium z ok. 1353 r., nawy z kaplicami 1893 r., wieża 1899 r., dzwonnica murowana, koniec XIX w.
- Chałupa w Grabcu nr 1, dom drewniany ok. 1820 r.
- Chałupa w Grabcu nr 14, dom drewniany z 1853 r., (stodoła drewniana ww. ok. 1880 r., studnia z żurawiem czynna).

3.6.2. Obiekty do zachowania umieszczone w zaktualizowanym katalogu "Zabytki architektury i budownictwa w Polsce, województwo częstochowskie" Ośrodek Dokumentacji Zabytków, Warszawa 1985 zgłoszone w "Wytycznych konserwatorskich" zatwierdzonych w 1993 roku, wykaz zaktualizowany przy inwentaryzacji sporządzonej dla potrzeb niniejszego studium w lipcu - wrześniu 1999 roku (podkreślono obiekty wskazywane po inwentaryzacji - waloryzacji przy niniejszym "Studium").

Miasto Szczekociny

- plebania
- kaplica p.w. Św. Antoniego, przy ul. Żeromskiego
- synagoga, obecnie magazyn
- zajazd, obecnie Urząd Miasta i Gminy
- komora celna, obecnie dom mieszkalny, ul. Senatorska 19
- szkoła
- domy mieszkalne :
 - ul. Śląska nr 14, 24, 26, 3A 43, 58, 82
 - ul. Senatorska nr 18
 - ul. Żeromskiego nr 47, 78
 - pl. Kościuszki nr 6
 - pl. Panny Marii nr 2, 4

Bonowice

- domy nr 3, 11, 30
- zagroda nr 37 (okół)
- stodoła nr 9
- oraz 2 żurawie studzienne, 1 piwniczka murowana, 2 suszarnie tytoniu

Bógdał

- Zagroda nr 10

Brzostek

- domy nr 34, 35
- zagroda nr 17
- oraz piwnica kamienna Drużykowa
- 2 krzyże
- piwnice murowane nr 129, 135 Goleniowy
- Domy:
 - ul. Kosynierów nr 1, 7, U., 18, 28, 41, 45, 47, 49
 - ul. Kościuszki nr 16, 18, 24, 38, 56
 - ul. Głowackiego nr 2

ul. Cmentarna nr 3, 5

ul. Strażacka nr 1,5,7, 11,21,27

ul. Floriańska nr 1, 3, 13, 32, 36

ul. Kochanowskiego nr 1, 3 5, 10, 11, 22, 26, 30, 38

ul. Wyzwolenia nr 19, 21., 23, 27, 35, 37, 47, 49

- krzyż kamienny przy kościele
 - 3 krzyże żeliwne (jeden we wsi Chałupki nr 11 z płotkiem żeliwnym)
 - figura Św. Floriana Grabiec
 - domy nr 10, 16,20, 22, 23 oraz domy nr 1 i nr 14 w rejestrze zabytków
 - kapliczki nasłupowe drewniane nr 16, 38, 50
 - Figura Chrystusa nr 52
 - Kaplica drewniana (wnioskowana do wpisania do rejestru zabytków)
 - Zespół budynków : młyn drewn. wodny i zagroda mur. (okół) nr 65 Gustawów
-
- Zagroda jednobudynkowa (nr ew. dz. 629)

Ołudza

- domy nr 11, 20, 21, 24, 68, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 99, 104, 106 zagrody nr 28, 48, 49, 60, 67, 61, 62, 63, 86, 93, 94, J00
- stodoły nr 97, 98, 99
- krzyż drewniany rzeźbiony (nr 67)
- kapliczka nasłupowa drewniana
- kaplica murowana

Przyłęk Szlachecki

- budynek wielofunkcyjny nr 24
- zagroda nr 78
- stodoły nr 79, 84
- plebania nr 3 8
- figura Św. Floriana (w centrum wsi)
- figura Panny Marii w ogrodzeniu (przy organistówce)

Rokitno

- domy nr 57, 81,90,92, 94, 95, 96, 98, 102, 108, 110, 111, 113, 126, 127, 128, 131, 143-145, 162, 171, 173, 174, 179, 186, 191, 199,210,211,254, 264, 276, 278,
- zagrody nr 11, 12, 13,49,70,99, 107, 117, 118,119, 121, 122, 125, 187, 192, 201, 205, 208, 209, 222, 232, 250, 261, 262, 263, 266, 298
- stodoły nr 81, 90, 93, 94, 95, 126,211,214
- figura Panny Marii (przy drodze do Kaszczora)
- krzyż drewniany rzeźbiony (wieś Kopaliny)
- postument kamienny pod krzyż (wieś Podlas)
- 4 krzyże żeliwne sytuowane : Podkaszczor

Rokitno

Zachojnie Lewe

Siedliska

- domy nr 13, 16, 30, 32
- stodoła nr 22
- figura drewniana Św. Jana Nepomucena

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
Miasta i Gminy Szczekociny

- krzyż drewniany rzeźbiony

Starzyny

- domy nr 58, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 72, 73. 100
- krzyż żeliwny na cokole murowanym
- figura Św. Floriana

Wólka Starzyńska

- domy nr 7, 11

Wólka Ołudzka

- domy nr 27, 39
- zagrody nr 8, 13, 14, 19, 28
- stodoła nr 4
- krzyż drewniany
- kaplica murowana.

4. DIAGNOZA UŻYTKOWANIA TERENU

Gmina i miasto Szczekociny zajmuje powierzchnię	13609	ha
	(100%)	
w tym miasto	1798 ha	(13%)
wsie	11811 ha	(86%)
Podstawowy obszar zajmują użytki rolne	8996 ha	(66%)
Lasy wraz z gruntami leśnymi zajmują	3149 ha tj.	(23%)
Z czego Lasy Państwowe	1876 ha	
co stanowi 60% ogólnej powierzchni lasów.		
Grunty zurbanizowane zajmują (100%)	903	ha tj.
	(6,6%)	
w tym: w mieście (24%)	217 ha	
na wsi (76%)	686 ha	

Podkreśla się mały wskaźnik urbanizacji obszaru, w niej znaczny udział zurbanizowanego obszaru wiejskiego.

W użytkach rolnych duży udział stanowią łąki i pastwiska trwałe 2638 ha tj. 29%, zajmujące rozległe doliny Pilicy z przyległymi dolinami. Lesistość gminy utrzymuje się na średniej krajowej. Zaznacza się duży udział gruntów ornych — 6306 ha tj. 46% całości terenu gminy.

Główną grupę własności stanowią grunty osób fizycznych	68%
Grunty skarbu państwa zajmują	23,5%,
w tym gro stanowią grunty Państwowego Gospodarstwa Leśnego.	
Grunty spółdzielcze zajmują	1017 ha 7,5%
Stanowią je przede wszystkim grunty Spółdzielczego Kombinatoru Rolno -Spożywczego "Agrofirma" w Szczekocinach.	
Struktura gruntów "Agrofirmy" leżących w obszarze miasta i gminy Szczekociny przedstawia się następująco :	
- użytki rolne	700 ha
(w użytkach rolnych łąki	190 ha)
- lasy i grunty leśne	60 ha
- grunty zurbanizowane	190 ha

Podkreśla się duży udział powierzchni zurbanizowanej, aż 24%, wg sprawozdania GUS stanu na 30.01.1999 r.

Spółdzielcza "Agrofirma" posiada również grunty na obszarach przyległych gmin : Lelów, Secemin, Koniecpol, Irządze, Moskorzew. Około 2/3 własności "Agrofirmy" leży na obszarze gminy i miasta Szczekociny, a w obszarze miasta, aż 801 ha, co stanowi 45% gruntów miasta Szczekociny.

5. UWARUNKOWANIA PODSTAWOWE DLA ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

5.1. Grunty orne i użytki zielone wg klas bonitacyjnych

	Klasa bonitacji	ha	%	Klasa bonitacji	ha	%
1	I	1	0,0	I	-	
2	II	90	1,4	II	2	0,1
3	III a	705	11,2	III	381	14,1
4	IIIb	991	15,8			
5	IVa	1520	24,3	IV	1196	44,2
6	IV b	855	13,6			
7	V	1013	16,2	V	756	27,8
8	VI	1064	17,0	VI	339	12,5
9	VIz	29	0,5	VIz	34	1,3
	Razem	6268	100,0		2708	100,0

Źródło ; Opracowanie zbiorowe pod kierunkiem prof. T. Witka - waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej Polski według gmin - suplement, IUNG Puławy 1994.

5 2. Struktura użytków rolnych gminy (dane WUS 1996, dane Starostwa z 2000 roku)

Rok	1996 r.		2000 r.	
	Pow. (ha)	Odsetek gruntów ogółem	Pow. (ha)	Odsetek gruntów ogółem
Wyszczególnienie				
Grunty ogółem	18075	100	13609	100
Użytki rolne ogółem	10322	57,0	8996	66,1
Grunty orne	7198	39,8	6306	46,3
Łąki	2496	13,8	2247	16,5
Pastwiska	563	3,1	391	2,9
Sady	54	0,3	52	0,4
Lasy, grunty leśne i nieużytki	7764	43,0	3389	24,9
Grunty zabudowane i zurbanizowane			903	6,6

5.3. Liczba oraz struktura gospodarstw indywidualnych

Grupy gospodarstw obszarowe	Liczba gospodarstw			
	1966 (spis rolny)		1998	
ha	Liczba	%	Liczba	%
1,1-2,0	250	20,3	181	15,33
2,1-5,0	392	31,8	317	26,84
5,1-7,0	219	17,7	278	23,54
7,1 - 10,0	203	16,5	221	18,71
10,1-15,0	131	10,6	148	12,53
Powyżej 15,0	39	3,2	36	3,05
Razem	1234	100,0	1181	100,0
Nieruchomości do 1,0	410		129	

Liczba gospodarstw grupy małej w przedziale od 1,1 - 5,0 ha zmniejszyła się o liczbę 83 tj. 15% od 642 do 559.

Pozostałe grupy wzrosły od 592 do 683 tj. o 91 gospodarstw, co stanowi również 15% przyrost.

Ogólna ilość gospodarstw indywidualnych na przestrzeni ostatnich dwu lat zmniejszyła się o 53 gospodarstwa tj. o 4%.

Wielkości odnośnie użytkowania zaczerpnięto ze "Sprawozdania Starostwa Zawierciańskiego Wydziału Geodezji i Kartografii" sporządzonego w dn. 22.02,99 roku dla potrzeb niniejszego "Studium".

5.4. Melioracja

5.4.1. Urządzenia melioracji podstawowej

Rzeki występujące w obszarze gminy to :

- Pilica na odcinku	22 500 m	
w tym : uregulowane koryto	7 800m	
nieuregulowane koryto	12 700 m	
- Krztynia na odcinku	7 900m	
cały odcinek nieuregulowany		
- Żebrówka na odcinku	11 700 m	
w tym : uregulowane koryto	11 000 m	
nieuregulowane koryto	700 m	
- Stuga Grabieć "D" cała uregulowana	4 100 m	
- doprowadzaniik "Kuczków"	4 700m	
cały odcinek nieuregulowany		
razem	48 910 m	100% w
tym		
nieuregulowane odcinki przepływów	21 300m tj	43,5%
uregulowane odcinki przepływów	27 610	56,5%

5.4.2. Urządzenia melioracji szczegółowych

Wg danych uzyskanych ze Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach Oddziału w Częstochowie w 2000 roku w obszarze gminy urządzenia melioracji szczegółowej występują:

W części północnej :	Brzostek	109 ha	(rowy)
	Drużykowa	86 ha	(rowy)
	Przyłęk	200 ha	(rowy)
	Starzyny	173 ha	(rowy)
	Wólka Starzyńska	40 ha	(rowy)
		609 ha tj.	19%
W części centralnej :	Szczekociny	924 ha	(rowy i drenaż)
	Bonowi ce	153 ha	(rowy i drenaż)
	Grabieć	241 ha	(rowy)
	Goleniowy	487 ha	(rowy)
		1805 ha tj.	55%
W części południowej :	Rokitno	475 ha	(rowy)
	Ołudza	238 ha	(rowy i drenaż)
	Wólka Ołudzka	135 ha	(rowy)
		848 ha tj.	26%
razem		3261 ha	(100%)

Głównie występują w rozległej dolinie morfologicznej Pilicy w rejonie centralnym gminy.

Drenaż występuje tylko w obszarze miasta Szczekociny na zachodzie w rejonie Małachów - Siedliska i we wsi Podrajec - Rokitno. Pozostałe obszary meliorowane są rowami.

- Wskazuje się utrzymanie naturalnego przebiegu rzek, dopuszczając i zalecając wprowadzenie małej retencji wody.
- Wnioskuje się odcinek rzeki i doliny Pilicy od złączenia z Krztynią do ujścia cieków prawobrzeżnego dopływu "Stawki" objąć ochroną ścisłą jako zespół przyrodniczy doliny.
- Wnosi się o dokonanie renaturalizacji koryta rzeki Pilicy w środkowym przebiegu przez obszar miasta Szczekociny
- Dostrzega się uzasadnienia dla urządzenia zbiornika retencyjnego w środkowym odcinku Pilicy w rejonie Fołtyn z warunkiem ograniczenia jego powierzchni do obszaru nie naruszającego terenu zespołów przyrody chronionej.
- Wnosi się o utrzymanie sprawnej melioracji i jej rozbudowę, głównie z wprowadzeniem na dużą skalę melioracji nawadniających.

5.4.3. Diagnoza stanu

Ocena warunków wodnych występujących w gminie wskazuje na potrzebę regulacji stosunków wodnych na dwukrotnie większym obszarze użytków rolnych. I tak, w obszarze gminy :

	5445 ha	posiada okresowy lub stały niedobór wody
a	1462 ha	posiada długotrwały lub okresowy nadmiar wody
	6907 ha	

Stwierdza się, iż w obszarze gminy w połowie dokonano regulacji przepływów wód ujmując je w system urządzeń melioracji podstawowej. Głównie regulacji dokonano w obszarze południowym gminy, koryta rzeki Żebrówki, oraz odcinka Pilicy w obszarze miasta Szczekociny. W północnej części gminy w Przyłuku doprowadzalnik "Kuczków" kwalifikowany przez Zarząd Melioracji jako regulowany ma częściowo tylko regulowany przebieg. Również prawobrzeżny dopływ do Pilicy z obszaru "Stawki" włączony w obszar meliorowany stanowi naturalny przepływ, zresztą bardzo istotny dla charakterystyki morfologii obszaru gminy.

5.5. Ocena rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Miasto i gmina Szczekociny posiadają korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa zarówno jeśli chodzi o uprawę roślin, jak i hodowlę zwierząt, szczególnie bydła. Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 64,6. W powiecie zawierciańskim wyższy wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej mają jedynie gminy: Irządza (84,7) oraz Żarnowiec (67,5). W zasobach rolniczej przestrzeni produkcyjnej tkwią duże możliwości rozwojowe gospodarki rolniczej. Duży udział gruntów ornych, aż 47% terenu, w tym jakość gleby, kwalifikująca ją do ochrony aż w 66,3% gruntów ornych, stanowi potencjał rozwojowy gminy.

5.5.1. Wnioski do kierunków rozwoju

Ochrona gleb wysokich klas bonitacyjnych ;

- Doprowadzenie do poprawy kultury uprawy gleby ;
- Utrzymanie wielkości użytków zielonych, poprawę ich użytkowania ;
- Wyłączenie z upraw ornych gruntów niskiej bonitacji, przeznaczenie ich pod zalesianie

- w przypadku bliskości istn. kompleksów leśnych ; pod stawy rybne jeśli saku temu możliwości; lub dla celów inwestycyjnych w obszarach jednostek osadniczych;
- Utrzymanie należyte melioracji nawadniającej i osuszającej oraz dalszą jej rozbudowę;
 - Ochrona gruntów położonych na spadku powyżej 5% przed korozją poprzez nasadzenia i doprowadzenie do uprawy w kierunku równoległym do stoku;
 - Usunięcie zanieczyszczeń niekontrolowanego składowania odpadów zagrażającego wodom podziemnym i uprawie roślin ;
 - Powiększenie obszaru intensywnej produkcji roślin ;
 - Stosowanie optymalnego nawożenia w części północnej poza obszarem OWO (Obszar Wysokiej Ochrony) wód wglębnych chronionych ;
 - Stosowanie ograniczonego nawożenia mineralnego uzupełnianego nawozami organicznymi, zielonymi i obornikiem, w obszarze OWO ;
 - Stosowanie zminimalizowanego nawożenia mineralnego, zasadniczo jeśli możliwe przejście na nawożenie organiczne i uprawę ekologiczną roślin oraz ściółkową hodowlę zwierząt w obszarze ONO (Obszar Najwyższej Ochrony) wód wglębnych;
 - Na glebach wysokich bonitacji i wysokiej kulturze rozwijać uprawy sadownicze i warzywnictwo oraz uprawę roślin produkcyjnych o dużych wymaganiach jak pszenica, kończyzna, dla których na obszarze gminy są dobre warunki klimatyczne;
 - Rozwijać hodowlę zwierząt oraz gospodarkę rybacką w oparciu o produkcję roślinną własną, zwłaszcza użytki zielone ;
 - Zmiana struktury gospodarstw rolniczych, dostosowanie ich areалу do specjalizacji gospodarstwa;
 - Tworzenie grup producenckich organizujących zbył, magazynowanie i przetwarzanie produktów rolnych,
 - Dążenie do utworzenia na obszarze gminy ośrodka o randze ponad gminnej wyspecjalizowanej obsługi, handlu i organizacji produkcji rolniczej.

6 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY REKREACJI NA OBSZARZE GMINY

6.1. Sport i wypoczynek

W mieście Szczekociny funkcjonuje mały stadion oraz przy zespole pałacowym boisko zastępcze i korty tenisowe. Na obszarach wsi występują boiska trawiaste zastępcze wiejskie oraz boiska ćwiczebne przy większości szkół podstawowych. Za wyjątkiem małych obiektów, brak kubaturowych obiektów sportowych.

Przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Szczekocinach i przy Szkole w Rokitnie w budowie sala gimnastyczna. W programie Zespołu Szkół przy Spacerowej znajduje się sala gimnastyczna i boiska sportowe.

Duży teren stanowiący własność gminy położony w Szczekocinach w dolinie Pilicy przeznaczony został na urządzenie sportu, wypoczynku i zieleni. Budynek po szkole podstawowej w Przyłęku przekazany został harcerzom na bazę wypoczynkową. W gminie działa prężnie Stowarzyszenie "Troć" (od 1999 r., wcześniej Koło PZW, Okręg Katowice). Między innymi zajmuje się utrzymaniem parku krajobrazowego przypałacowego.

W 1999 roku oddany został do użytkowania zbiornik wodny rekreacyjny o pow. wody 3,00 ha, w otoczeniu którego dalej rozwijać się będzie rekreacja. Należy wzmocnić urządzenia sportu i wypoczynku czynnego oraz ukształtować dla miasta obszar spokojnej rekreacji w powiązaniu z zielenią.

6.2. Zabudowa letniskowa i turystyka

Jedyną rozwiniętą formą rekreacji jest wypoczynek letniskowy na indywidualnych działkach. Forma ta rozwinęła się na obszarze gminy począwszy od lat osiemdziesiątych, szczególnie w północnym rejonie. Ostatni plan zagospodarowania przestrzennego wprowadził zabudowę letniskową w miejscowości Bógdał i Brzostek oraz powiększył jej obszar w Przyłęku i Szyszkach. Ocenia się krytycznie utworzenie kilku jednostek zabudowy letniskowej w Przyłęku bezpośrednio przy wykształconej strukturze wiejskiej zabudowy.

Wieś Szyszki z Łąkietką mimo natłoczenia zabudowy letniskowej posiada czytelny jeszcze układ dzięki kompleksom leśnym, które oddzielają zespoły działek letniskowych. Nie bez znaczenia jest też użytkowanie działek, ich zadrzewienie oraz czystość.

W obszarze krajobrazu chronionego należy ograniczyć się wyłącznie do dopełniania istniejących struktur letniskowych.

Na pozostałym obszarze gminy również winno się nie rozpraszać zabudowy letniskowej.

Kierunkiem właściwym wydaje się, jest wprowadzenie pojedynczych bud. letniskowych lub pensjonatowych w ciągi zabudowy wiejskiej, przy zachowaniu jednorodności przestrzennej zabudowy.

Zorganizować należy obsługę terenów letniskowych przez ośrodki rekreacyjne. Rozwijać agroturystykę. Umożliwić tworzenie ośrodków wypoczynkowych wyspecjalizowanych oraz ośrodków obsługi turystyki. Przy trasach komunikacji przelotowej umożliwić lokalizację ośrodków obsługi komunikacji, jak zajazdy, motele.

Rozwój rekreacji stanowi ważny składnik restrukturyzacji rolnictwa. Opracowanie niniejsze, dokumentujące wartości i uwarunkowania środowiska przyrodniczego, kulturowego oraz dziedzictwa, zawiera informacje do wykorzystania w wypracowywaniu programów rozwoju

turystyki i wypoczynku.

7 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY ZIELENI NA OBSZARZE GMINY

7.1. Parki

Na obszarze gminy zachowały się trzy parki zabytkowe towarzyszące zespołom architektury zabytkowej : w Szczekocinach, Siedliskach i Małachowie. Związana z architekturą zabytkową jest też aleja drzew prowadząca do zespołu folwarcznego w Tęgoborzu, częściowo zachowana. Grupy zieleni towarzyszą również zespołom architektury sakralnej w Szczekocinach, Przyłęku, Rokitnie i częściowo zachowane drzewa w Goleniowych (przy plebanii). Zieleń występuje również w obrębie cmentarzy, na obu cmentarzach w Szczekocinach, w Przyłęku szczególnie okazała. Brak jest wykształconych zespołów zieleni współczesnej. Wymienić tu można tylko skwer Placu Kościuszkowskiego i trawnik z żywopłotem przy ul. Senatorskiej na brzegu Pilicy. Zieleń skweru, sam fakt urządzenia zieleni na rynku staromiejskim, także i brak urządzenia zieleni przy ul. Senatorskiej stanowią negatywne uwarunkowania.

7.2. Ciągi zieleni

Ważną grupą zieleni są zadrzewienia brzegów rzek licznych na terenie gminy. Towarzyszą im małe laski. Wspólnie na tle zieleni łąk tworzą malowniczy krajobraz. Niestety rzeka Pilica w obszarze miasta Szczekociny miała regulowane koryto, zadrzewienia tylko przy ul. Nadrzeczej i przy zespole pałacowym.

Ważnym elementem są też zadrzewienia dróg. Zadrzewienia ciągów historycznych włączone są do ochrony konserwatorskiej. Również występuje zieleń wysoka przy zabudowaniach, szczególnie w układach zabytkowych. Zieleń powyższa, jak i zieleń śródpolna tworzy krajobraz gminny, kształtuje środowisko naturalne. Winna być pielęgnowana. Szczególnej wartości obiekty objęte zostają ochroną, jako pomniki przyrody. Pomniki występują w zespołach zabytkowych w Siedliskach, Goleniowych i Szczekocinach, oraz w Lesie "Gąszcze" w Szczekocinach.

7.3. Lasy

Najlicniejszą grupę zieleni stanowią lasy, które poddane zostały szczegółowej analizie.

Lasy zajmują obszar 3149 ha tj. 23,1% powierzchni gminy, co stanowi średnią lesistość w Polsce. W ponad 60% lasy są własnością państwową. Administracyjnie lasy państwowe należą do Nadleśnictwa Koniecpol. Stanowią w pełni Obręb Szczekociny i część południowo – wschodnią Obrębu Koniecpol.

Dokonano szczegółowej analizy uwarunkowań przyrodniczo – gospodarczych dla Lasów Obręby Szczekociny, materiał do wykorzystania dla ustaleń niniejszego studium oraz następnych etapów planistycznych.

Obszar strefy lasów ciągnie się z płn.-zach. od kompleksu koniecpolskiego, przez kompleks Szczekociński, dalej w rozdrobnieniu dochodzi w pld.-zach. części do kompleksu lasów gminy Kroczyce i Irządze. W rejonie Drużykowej strefa lasów przechodzi poza granicę wsch. gminy Szczekociny. Lesistość gminy utrzymuje się niezmiennie przez XIX i XX wiek. Na początku XIX wieku występowało więcej niż obecnie lasów w południowej części gminy. Kompleks lasu (przy ul. Żarnowickiej) dochodził do obecnego lasu w Rokitnie.

Natomiast mapy XIX wieku nie przedstawiają lasów w środkowej i płn. części gminy w

obszarze występowania wydm i mokradeł. Lasy rejonu południa Grabca i Bonowic, oraz północy tj. Brzostka i Wólki Staszyńskiej utworzone zostały systemowo dla powstrzymania i wykorzystania wydm, oraz po uregulowaniu stosunków wodnych dolinnych terenów przyrzecznych. Wnioskuje się podjęcie ponownie takich działań, głównie dla zespolenia lasów prywatnych w kompleksy leśne. Dolesienia przewidywane są w północnym rejonie, również na obszarze płn. miasta Szczekociny, na południu Grabca i Bonowic oraz na południu gminy w dolinie rzeki Żebrówki i na terenie Nowej Ołudzy. Wnioskuje się ponadto wzbogacać skład gatunkowy lasów dla wzmocnienia odporności drzewostanu.

Ocena szczegółowa

Podstawowy gatunek stanowi sosna, 83% drzewostanu. Co jest równe średniemu występowaniu tego gatunku w kraju. Wyższy od krajowego jest udział olchy 11%, w kraju średnio 3%. Mniej występuje brzozy ok. 2%, w kraju średnio 3%. Dąb stanowi 3,3%, a do niedawna w nietrzebionym lesie "Gąszcze" aż 40% powierzchni drzewostanu.

Występuje duży udział drzewostanu w średnich klasach wiekowych. Najmniejszy udział stanowi drzewostan w najwyższych klasach wiekowych tj. powyżej 80 lat dla iglastych, a dla liściastych, za wyjątkiem dębu, powyżej 40 lat. Duży udział w grupie drzewostanu najniższej klasy wiekowej stanowi drzewostan kilkuletni, czy nastoletni, co będzie mieć wpływ ujemny na ciągłość reprodukcji drewna. Korzystnym jest, iż w grupie średniej duży procent drzewostanu dochodzi do grupy rębnej.

Przeważająca część lasów stanowi lasy wodochronne, 80% w analizowanym Obrębie Szczekociny L. P.

Las "Gąszcze" podlega dodatkowej ochronie prawnej, ze względu na położenie w granicach miasta (względy zdrowotne i funkcja rekreacyjna). Ostatnie edycje planów miejscowych ustanawiały obszar krajobrazu chronionego, w skład którego wchodzi główny kompleks lasów północnego rejonu gminy.

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY KOMUNIKACJI

8.1. Diagnoza stanu

8.1.1. W zakresie sieci drogowej

Powiązania komunikacją drogową zarówno w skali regionu jak i województwa należy uznać za dobre. Zapewniają to drogi krajowe : droga nr 46 relacji Kłodzko - Nysa - Pakosławice - Jaczowice - Niemodlin -Karczów - Opole - Ozimek - Lubliniec - Blachownia - Częstochowa -Janów - Szczekociny i droga nr 78 relacji granica państwa - Chałupki - Wodzisław Śląski - Rybnik - Gliwice — Tarnowskie Góry - Świerklaniec -Siewierz - Zawiercie - Szczekociny — Nagłowice - Jędrzejów - Chmielnik oraz droga wojewódzka nr 795 relacji Secemin - Szczekociny. Najbardziej swobodny przebieg i zarazem najmniejszą ilość kolizji posiada droga wojewódzka nr 795. Wymaga ona jednak modernizacji nawierzchni i poprawy parametrów technicznych. Drogi krajowe natomiast na większości odcinków posiadają przebiegi kolizyjne z istniejącym zainwestowaniem terenu oraz posiadają parametry techniczne znacznie odbiegające od wymaganych dla klasy GP (droga główna ruchu przyspieszonego). Są to kolizje ze zbyt bliską zabudową, bezpośrednie wjazdy bramowe, zdecydowanie zbyt niskie parametry techniczne łuków poziomych drogi, liczne skrzyżowania, kolizje z ruchem pieszych, przemieszanie się w znacznym stopniu ruchu lokalnego i tranzytowego itp. Jednoznacznie należy stwierdzić, że przebieg przez gęsto zabudowane centrum miasta Szczekociny drogi nr 78 jest w sprzeczności z jej tranzytowym charakterem. Podobne problemy, choć dotyczą mniejszej liczby mieszkańców spotykamy na dalszym odcinku ww. drogi we wsi Goleniowy. Na opisaną powyżej sytuację nakłada się dość znaczny ruch samochodowy. Obciążenie ruchem pojazdów samochodowych wg BPBDiM "Transprojekt ~ Warszawa" wynosiło w 2000 roku około :

- 2610 poj. sam. / dobę na odcinku Lelów - Szczekociny (droga nr 46)
- 10330 poj. sam. / dobę na odcinku Pradła - Szczekociny (droga nr 78)
- 7260 poj. sam. / dobę na odcinku Szczekociny – Goleniowy (droga nr 78)

Należy dodać, że struktura ruchu na tych odcinkach jest też niepokojąca ponieważ udział w przenoszonym ruchu samochodów ciężarowych wynosi 21 do 25 %. Jest to dość znaczny wskaźnik.

Podstawowy układ gminny stanowią drogi powiatowe, zapewniające powiązania gminy Szczekociny z sąsiednimi gminami oraz łączące poszczególne rejony gminy ze sobą. Są to następujące drogi :

- droga nr 08433 relacji droga powiat, nr 08434 - Nakło
- droga nr 08434 relacji Gródek – Brzostek
- droga nr 08437 relacji Kuczków - Starzyny
- droga nr 08438 relacji Starzyny - Szczekociny
- droga nr 08443 relacji Drużykowa - Rędziny
- droga nr 08449 relacji Tarnawa Górna
- droga nr 08450 relacji Goleniowy - Wywła
- droga nr 08484 relacji Grabiec - Rokitno
- droga nr 08485 relacji Szczekociny - Rokitno
- droga nr 08486 relacji Szczekociny - Rokitno - Podlipie

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Szczekociny

- droga nr 08487 relacji Ołudza - Rokitno Kościelne
- droga nr 08488 relacji Rokitno - Wólka Ołudzka
- droga nr 08489 relacji Czaryż - Rędziny

Układ powyższych dróg i możliwości dojazdów nimi należy uznać za dobry. Zastrzeżenia budzą jednak ich parametry techniczne i stan nawierzchni. Odcinki o nawierzchni bitumicznej często nie są w stanie technicznym dobrym a szerokości jezdni są poniżej normatywnych. Jednak najwięcej zastrzeżeń budzą wielokilometrowe odcinki dróg powiatowych o nawierzchni gruntowej. W najbliższej przyszłości planowana jest weryfikacja przebiegu i numeracji dróg powiatowych, dlatego powyższa lista może ulec pewnym zmianom.

Powiązania wewnętrzne gminy, transport osób i towarów oprócz dróg powiatowych zapewniają drogi gminne. Według danych otrzymanych w Urzędzie Miasta i Gminy Szczekociny drogi te posiadają następujące numery i relacje :

- droga nr 0815001 relacji Bonowice - Grabiec
- droga nr 0815002 relacji Ołudza - Trzciniec
- droga nr 0815003 relacji Goleniowy - do granicy gminy Moskorzew (Tarnowa Góra)
- droga nr 0815004 relacji Przyłęk przez wieś
- droga nr 0815005 relacji Wólka Starzyńska przez wieś
- droga nr 0815006 relacji Starzyny - Wólka Starzyńska - Przyłęk
- droga nr 0815007 relacji Szczekociny - Chałupki
- droga nr 0815008 relacji Szczekociny - Bógdał
- droga nr 0815009 relacji Chałupki - Goleniowy
- droga nr 0815010 relacji Siedliska - do granicy gminy Irządze (Zawadka)
- droga nr 0815011 relacji Tęgobórz przez wieś
- droga nr 0815012 relacji Tęgobórz - Siedliska
- droga nr 0815013 relacji Wólka Ołudzka - Zachojnie Prawe
- droga nr 0815014 relacji Szczekociny - Bonowice — Stara Wieś
- droga nr 0815015 relacji Rokitno - Krakówka przez wieś
- droga nr 0815016 relacji Chałupki - do granicy woj. świętokrzyskiego
- droga nr 0815017 relacji Drużykowa - Rędziny
- droga nr 0815018 relacji Ołudza - Podrajec
- droga nr 0815019 relacji Tęgobórz - Szyszki - Przyłęk
- droga nr 0815020 relacji Gustawów - Małachów
- droga nr 0815021 relacji Podkaszczor - Kresy
- droga nr 0815022 relacji Bonowice - Tęgobórz
- droga nr 0815023 relacji Kopaliny - Podlas
- droga nr 0815024 relacji Drużykowa przez wieś
- droga nr 0815025 relacji Goleniowy - do granicy gminy Moskorzew
- droga nr 0815026 relacji Rędziny - do granicy gminy Moskorzew
- droga nr 0815027 relacji Goleniowy przez wieś
- droga nr 0815028 relacji Zachojnie Lewe przez wieś
- droga nr 0815029 relacji Rokitno - Kresy
- droga nr 0815030 relacji Rokitno - Szafranka

- droga nr 0815031 relacji Rokitno - Kopaliny
- droga nr 0815032 relacji Starzyny - Kolonia

Według danych dla 1998 roku zamieszczonych w "Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Szczekociny" gęstość dróg na terenie gminy Szczekociny wynosi 0,71 km / km². Dla porównania wskaźnik ten dla Polski wynosi 0,84 km / km². Drogi ulepszone stanowią tylko 33 % dróg znajdujących się na terenie gminy i miasta, dla Polski wskaźnik ten wynosi również 33 %. Reasumując stan dróg w gminie Szczekociny nie odbiega od średniej krajowej, jedynie porównanie jej z mocno uprzemysłowionym i zasobnym województwem śląskim wychodzi niekorzystnie. Atutem gminy Szczekociny pod względem drogowym jest położenie na skrzyżowaniu dwóch ważnych dróg krajowych. Jest to również zarazem dosć uciążliwe ze względu na przebieg tych dróg przez tereny zurbanizowane i na wielkość ruchu przenoszonego szczególnie przez drogę nr 78.

8.1.2. Sieć kolejowa

Przez teren gminy przebiegają dwie linie kolejowe : Centralna Magistrała Kolejowa (CMK) relacji Katowice - Radzice / Warszawa i pierwszorzędna linia kolejowa relacji Koniecpol - Kozłów. Są to dwutorowe linie o wysokich parametrach technicznych. Tuż za północnymi granicami gminy Szczekociny połączone są łącznicą umożliwiającą przejazd z linii Koniecpol - Kozłów na linię CMK w relacji południe - północ. CMK - nie obsługuje terenów gminy, skrzyżowania z magistralą przeważnie bezkolizyjne. Na linii Koniecpol -Kozłów znajduje się przystanek osobowy - Szczekociny. Niezbyt korzystne obecnie jego usytuowanie (ok. 2,3 km od centrum miasta) ogranicza zapewne swobodę wykorzystania połączenia kolejowego.

8.2. Uwarunkowania

Uwarunkowania komunikacyjne wynikają z położenia gminy w stosunku do sieci dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych, sieci kolejowej, rozmieszczenia w obrębie gminy głównych generatorów ruchu tj. obszarów zabudowy mieszkaniowej, miejsc pracy i usług oraz ze stanu technicznego i układu przestrzennego istniejącej sieci dróg na obszarze gminy. Szczególne znaczenie dla gminy mają drogi krajowe nr 46 i nr 78, które przecinają gminę na dwie części północną i południową. Drogi te przebiegają również przez siedzibę gminy. Stanowią one z jednej strony szansę rozwoju, gdyż są otwarciem na zewnątrz a jednocześnie są znacznym utrudnieniem dla mieszkańców, przenosząc ruch tranzytowy o dużym natężeniu. Prognoza do 2015 roku wykonana przez BPBDiM "Transprojekt -Warszawa" przewiduje dużą dynamikę wzrostu ruchu. Dla ruchu na odcinkach dróg krajowych przebiegających przez gminę Szczekociny wzrost obciążenia ruchem w stosunku do 2000 roku wynosi ponad 70 % :

- 4600 poj. sam. / dobę na odcinku Lelów - Szczekociny (droga nr 46)
- 17850 poj. sam. / dobę na odcinku Pradła - Szczekociny (droga nr 78)
- 12420 poj. sam. / dobę na odcinku Szczekociny - Goleniowy (droga nr 78)

Stwarzać to będzie coraz większe zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu, utrudnienia dla przejazdu przez miasto i tereny wiejskie oraz zagrożenia dla środowiska naturalnego. Utrudnieniem na terenie gminy i miasta jest też często zbyt mała odległość zabudowy od jezdni dróg i ulic. Dodatkowo, szczególnie na terenach wiejskich, przy zwartej i blisko położonej jezdni brak chodników, które separowałyby ruch pieszego i samochodowy.

W zakresie sieci kolejowej należy wspomnieć o sygnalizowanej już wiele lat temu potrzebie

rozbudowy linii relacji Koniecpol - Kozłów o dodatkową parę torów.

8.3. Wnioski

W zakresie dróg krajowych :

- Utrzymać ustalone w planie miejscowym północne obejście drogi krajowej nr 78 miasta Szczekociny i wsi Goleniowy. Zrewidować przebieg drogi w celu uzyskania pełnych i jednorodnych parametrów technicznych.
- Wskazać na konieczność eliminowania w planowaniu miejscowym i realizacji planów bezpośredniego wjazdu na nieruchomości z dróg klasy GP i G oraz ograniczenie połączeń dróg gminnych lokalnych i dojazdowych z tymi drogami.
- *Realizacja zadania o znaczeniu ponadlokalnym pn: „Modernizacja (przebudowa, budowa, nowych odcinków) dróg krajowych, tu DK 46 oraz DK 78 (wariant I)”, przyjęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego (Dz.Urz. Woj. Śl. Nr 68 poz. 2049 z dnia 27 lipca 2004 r..).*

W zakresie dróg powiatowych i wojewódzkich :

- Utrzymać istniejącą sieć dróg powiatowych oraz przebieg jedynej w gminie drogi wojewódzkiej (nr 795) jako wystarczające i dobre skomunikowanie zewnętrzne i wewnętrzne obszaru gminy.

Wskazać na potrzebę:

- Urządzenia, od podstaw, drogi powiatowej 08486 do Żarnowca, gdzie rozważyć obejście wsi Podlipie nowym przebiegiem drogi, po wschodniej stronie zabudowań.
- Zmiany funkcji drogi obecnie gminnej nr 08 J 5021 na drogę powiatową, która połączy drogi powiatowe nr 08484 i nr 08488 rejon Rokitno - Podkaszczor.
- Powrót do uwzględnianego we wcześniejszych planach miejscowych obejścia drogi powiatowej DP nr 08437 wsi Starzyny, po południowej stronie.
- Podjęcie próby korekty przebiegu drogi powiatowej nr 08443, w obszarze wsi Drużykowa w celu uproszczenia jej przebiegu (przekwalifikowanie na ten cel drogi gminnej nr 0815024 do urzędu).
- Urządzenie od podstaw zachodniego odcinka drogi powiatowej nr 08434, dla poprawy bezpieczeństwa ruchu i obsługi terenów wskazanych dla rozwoju rekreacji (konieczność bezkolizyjnego przekroczenia trasy kolejowej CMK).
- Dokonania w kierunku korekty przebiegu drogi powiatowej nr 08450 we wsi Goleniowy, jak również zmiany funkcji obecnej drogi krajowej, po realizacji obwodnicy,, w celu odciążenia ulic dużej wsi Drużykowej od ruchu samochodowego.
- Podjęcie próby zmiany włączenia drogi powiatowej nr 08439 w układ ulic miasta Szczekociny (ul. Zielona) dla poprawy bezpieczeństwa ruchu i układu przestrzennego rejonu.

W zakresie układu komunikacyjnego miasta Szczekociny :

- Doprowadzenie do różnicowania funkcjonalnego istniejącego układu ulic oraz wskazanie kierunków rozwoju układu komunikacyjnego dla obrazu rozwoju zabudowy miasta.
- - Znaczniejsze wykorzystanie transportu kolejowego dla obsługi osobowej i towarowej miasta i gminy.

W zakresie poprawy warunków technicznych i bezpieczeństwa ruchu :

- Poprawa technicznych parametrów dróg wszystkich funkcji do osiągnięcia wymagań normatywnych. W pierwszej kolejności utwardzenie występujących jeszcze licznie dróg gruntowych.
- Stworzenie doraźnych zabezpieczeń narastającego ruchu na trasie krajowej nr 78 szczególnie dla poprawy bezpieczeństwa we wsi Goleniowy.
- Doprowadzenie do reparacji ruchu pieszego w pozostałych obszarach zabudowanych.
- Utworzenie systemu ruchu rowerowego na wydzielonych pasach dróg i ścieżkach rowerowych.
- Dalszy rozwój obsługi ruchu samochodowego.

Utworzenie systemu parkingów obsługujących ruch samochodowy dla celów rekreacyjnych oraz ośrodków obsługi ruchu samochodowego turystycznego.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

9.1. Zaopatrzenie w wodę

Mieszkańcy gminy i Miasta Szczekociny są zaopatrywani w wodę z istniejących wodociągów komunalnych na terenie gminy oraz z wodociągów gmin sąsiednich.

Na terenie gminy istnieją trzy wodociągi komunalne z ujęciami wody usytuowanymi we wsiach : Wólka Starzyńska, Rokitno i Ołudza.

Największym systemem sieci wodociągowej jest wodociąg komunalny "Starzyny". Ujęcie wody na terenie wsi Wólka Starzyńska w postaci studni głębinowych, pobiera wodę z utworów kredowych o zatwierdzonych zasobach dla całego ujęcia decyzją Urzędu Wojewódzkiego w Częstochowie Wydział Ochrony Środowiska, Geologii i Gospodarki Wodnej z dnia 05.11.1982 r. (znak : OG.III.8530/27/82) na poziomie $Q_{\max} = 56 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $s = 13 \text{ m}$.

Woda z uwagi na normatywną zawartość zanieczyszczeń jest podawana do sieci wodociągowej bez uzdatniania. Woda ze studni głębinowej tłoczona jest do czterech istniejących zbiorników wody o pojemności łącznej 400 m^3 . Stąd woda czerpana jest poprzez pompy II-go stopnia i tłoczona do sieci wodociągowej z wykorzystaniem istniejących zbiorników hydroforowych.

Sieć wodociągowa swoim zasięgiem obejmuje tereny północne i centralne gminy czyli wsie Starzyny, Wólka Starzyńska i Bógdał dochodząc od strony północnej do terenów miasta Szczekociny. W samym mieście zrealizowany obecnie został pierwszy etap budowy sieci wodociągowej obejmujący swoim zasięgiem rejon ulic Zielonej, Żeromskiego wraz z przejściem przewodu wodociągowego w tym rejonie na drugą stronę rzeki Pilicy dla stworzenia możliwości dostarczenia wody na południową część miasta.

W większości pozostałe tereny miasta Szczekociny obecnie zaopatrywane są w wodę z lokalnych, zagrodowych studni kopanych lub wierconych. Zakłady pracy na terenie miasta posiadają także własne ujęcia wodociągowe.

Największy zakład pracy na terenie miasta, Spółdzielcza "Agrofirma", zaopatrywany jest z własnego ujęcia, w skład którego wchodzi dwie studnie głębinowe o wydajności $30 \text{ m}^3/\text{h}$ i $50 \text{ m}^3/\text{h}$, zbiornik wieżowy o pojemności 200 m^3 . Woda z tego ujęcia nadaje się do celów pitnych bez uzdatniania. Woda jest dostarczana na potrzeby technologiczne i bytowo - sanitarne firmy oraz również dla osiedla mieszkaniowego przy ul. Parkowej i na osiedle 3-go Maja. Następnym systemem sieci wodociągowej jest wodociąg komunalny "Rokitno". Ujęcie wody w postaci studni głębinowych zlokalizowanych we wsi Rokitno pobiera wodę z utworów kredy górnej o zatwierdzonych zasobach dla całego ujęcia decyzją Urzędu Wojewódzkiego w Częstochowie Wydział Ochrony Środowiska , Geologii i Gospodarki Wodnej z dnia 02.06.1995 r. (znak: OS.I.6210/21/95) na poziomie $Q_{\max} = 65 \text{ m}^3/\text{h}$.

Woda z uwagi na swoją dobrą jakość jest podawana do sieci wodociągowej bez uzdatniania.

Sieć wodociągowa obejmuje swoim zasięgiem tereny wiejskie w południowo - wschodniej części gminy Szczekociny czyli wsie : Rokitno, Kaszczor, Podkaszczor, Kresy, Kopaliny, Zachojnie Prawe i Lewe.

Kolejnym systemem sieci wodociągowej jest wodociąg komunalny "Ołudza". Ujęcie wody w postaci studni głębinowej, zlokalizowanej we wsi Ołudza, pobiera wodę z utworów kredy

górną o zatwierdzonych zasobach decyzją Urzędu Wojewódzkiego w Częstochowie Wydział Ochrony Środowiska, Geologii i Gospodarki Wodnej z dnia 10.12.1986 r. (znak : OS.III.8530/30/86) na poziomie $Q_{\max} = 25 \text{ m}^3/\text{h}$.

Woda z uwagi na swoją dobrą jakość jest podawana do sieci wodociągowej bez uzdatniania.

Sieć wodociągowa obejmuje swoim zasięgiem tereny wiejskie położone w południowo - wschodniej części gminy Szczekociny czyli wsie : Ołudza, Podrajec, Nowa Ołudza.

Oprócz zaopatrywania w wodę mieszkańców z ujęć wody położonych na terenie gminy występuje także zaspokojenie tych potrzeb z sieci wodociągowej gmin sąsiednich a mianowicie : od strony wschodniej z gminy Moskorzew dla wsi Drużykowa i Rędziny.

Wnioski:

Na terenie gminy jest skrzystalizowany i realizowany komunalny system zaopatrzenia mieszkańców w wodę na cele bytowo - gospodarcze.

9.2. Odprowadzenie ścieków sanitarnych

W wiejskich jednostkach osadniczych na terenie gminy nie ma układów kanalizacji sanitarnej.

Ścieki bytowo - gospodarcze z budynków indywidualnych odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych tzw. szamb. Ilość wywożonych ścieków nie odpowiada ilości zużywanej wody. Ścieki są wywożone przez samochody asenizacyjne do punktów zlewnych ścieków sanitarnych przy istniejących oczyszczalniach ścieków w mieście Szczekociny albo zagospodarowywane są na terenach rolnych należących do danego właściciela.

Na terenie miasta Szczekociny istnieją trzy oczyszczalnie ścieków:

- Oczyszczalnia Komunalnego Zakładu Budżetowego Szczekociny z możliwością oczyszczenia ścieków w ilości $288 \text{ m}^3/\text{d}$. Obiekty oczyszczalni ścieków położone są przy ul. Lelowskiej po stronie zachodniej miasta w wylocie drogi w kierunku Częstochowy. W skład oczyszczalni ścieków wchodzi następujące obiekty i urządzenia : krata komorowa, przepompownia ścieków, komora "Miniblok" $2 \times \text{M9}$, studzienki na osad nadmierny. Aktualnie z uwagi na niepełne obciążenie ściekami eksploatowana jest tylko jedna komora napowietrzająca "Minibloku" o przepustowości $144 \text{ m}^3/\text{d}$. Użytkownik posiada pozwolenie wodnoprawne nr OS-7211/1690/35/90 z dnia 06.09.1990 r. wydane przez Urząd Wojewódzki Wydział Ochrony Środowiska w Częstochowie na odprowadzenie ścieków oczyszczonych do rzeki Pilicy w ilości $134 \text{ m}^3/\text{d}$. W chwili obecnej ww. oczyszczalnia przejmuje ścieki z Zakładu "BUMAR" Łabędy, Spółdzielni Inwalidów "Galmet", piekarni oraz od mieszkańców osiedla "Polna I", rejonu ulic Lelowskiej, Przemysłowej, VIII - Pułku Ułanów nie przekraczając dopuszczalnej ilości $134 \text{ m}^3/\text{d}$ ustalonej pozwoleniem wodnoprawnym.
- Oczyszczalnia na terenie Kombinatu Rolno ~ Spożywczego "Agro firma", w skład której wchodzi: pompownia główna ścieków z kratą, dwa piaskowniki pionowe, miernik przepływu ścieków, dwie komory "Hektoblok", dwa zagęszczacze osadu, poletka filtracyjne osadu, staw stabilizacyjny. Oczyszczalnia zlokalizowana jest na terenie "Agrofirmy" i posiada pozwolenie wodnoprawne nr OS-6210/1792/49/92 z dnia 27.10.1992 r. wydane przez Urząd Wojewódzki Wydział Ochrony Środowiska w Częstochowie na odprowadzenie oczyszczonych ścieków w ilości $Q_{d_{\max}} = 600 \text{ m}^3/\text{d}$. Oczyszczalnia ścieków docelowo została zaprojektowana na $Q_{d_{\max}} \sim 2283 \text{ m}^3/\text{d}$, a

zrealizowano I-szy etap budowy o przepustowości $Q_{dmax} \sim 1146 \text{ m}^3/\text{d}$ przy ilości oczyszczanych obecnie ścieków na poziomie $350 \text{ m}^3/\text{d}$. Do oczyszczalni oprócz ścieków sanitarnych z terenu "Agrofirmy" spływają także ścieki z osiedla mieszkaniowego przy ul. Parkowej oraz poprzez przepompownię ścieków przy ul. Senatorskiej z rejonu tej ulicy i ul. Jana Pawła I oraz ulic Żeromskiego, Paderewskiego.

- Zakładowa oczyszczalnia ścieków Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej "Rokitniana" zlokalizowana na terenie tej Spółdzielni oczyszczająca ścieki z mleczarni w ilości $Q_{max} = 170 \text{ m}^3/\text{d}$.

Ścieki sanitarne z pozostałych terenów mieszkaniowych miasta oraz obiektów użyteczności publicznej odprowadzane do szamb, wywożone są do ww. oczyszczalni Komunalnego Zakładu Budżetowego oraz "Agrofirmy". Wniosek: Istniejący stan stwarza duże zagrożenie dla środowiska, gdyż ścieki sanitarne z części gospodarstw odprowadzane w sposób niekontrolowany do lokalnych rowów i cieków powierzchniowych mogą stanowić zagrożenie sanitarne otoczenia. W samym mieście Szczekociny ścieki z indywidualnej zabudowy odprowadzane są także do istniejących ciągów kanalizacji deszczowej z wylotami do rzeki Pilicy. Taka sytuacja stwarza poważne zagrożenie dla stanu sanitarno - epidemiologicznego rzeki Pilicy i wód głębinnych.

Poprawienie stanu sanitarnego gminy powinno się skoncentrować:

- na wykorzystaniu istniejących układów kanalizacji sanitarnych,
- przewidywaniu dalszych lokalnych oczyszczalni ścieków sanitarnych wraz z kanałami sanitarnymi dla scentralizowanych zespołów jednostek wiejskich,
- wyposażenie ww. oczyszczalni ścieków w punkty zlewne do odbioru zanieczyszczeń płynnych bytowo - gospodarczych z gospodarstw domowych mieszkańców wsi położonych poza układem kanalizacji sanitarnej.

W terenach trudnych do skanalizowania oraz z dość luźną zabudową proponuje się także jako jedno z rozwiązań asenizacji gminy realizację indywidualnej przydomowej lub przyzagrodowej oczyszczalni ścieków,

9.3. Zaopatrzenie w ciepło

Zaopatrzenie w ciepło zasadniczo jest rozwiązane poprzez lokalne kotłownie dla potrzeb budynków użyteczności publicznej oraz usługowej, natomiast dla budownictwa jednorodzinnego poprzez ogrzewanie piecowe.

W mieście Szczekociny zakłady przemysłowe posiadają własne kotłownie wytwarzające ciepło do ogrzania budynków oraz na potrzeby technologiczne, zaopatrują także w ciepło przyległe zespoły budownictwa jednorodzinnego lub wielorodzinnego.

Wniosek: Istniejący sposób zaopatrzenia w ciepło zaspakaja potrzeby mieszkańców w tym względzie. Wykorzystywanie w trakcie spalania paliwa stałego stanowi niewątpliwe źródło emisji substancji szkodliwych dla środowiska naturalnego i człowieka.

Zminimalizowanie substancji szkodliwych w emisji spalin powinno się koncentrować na zmianie paliwa stałego na olej opałowy lub gaz płynny.

9.4. Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy brak jest sieci gazowej. Mieszkańcy dla potrzeb gospodarstw domowych korzystają w swych gospodarstwach z gazu bezprzewodowego.

Przez teren gminy Szczekociny przewidywana jest trasa gazociągu wysokoprężnego o średnicy 250 mm o ciśnieniu 6,3 Mpa relacji Trzebieszawice - Zakład Chemiczny

Rudniki.

Wniosek: Zaopatrzenie mieszkańców w gaz ocenia się na poziomie niezadowalającym.

9.5. Usuwanie odpadów stałych

Na terenie gminy Szczekociny położone jest wysypisko odpadów stałych o nieuregulowanym stanie formalno - prawnym. Jest to składowisko tradycyjne, istniejące od wielu lat, nie posiadające zabezpieczeń środowiska przed jego negatywnym wpływem, jak również specjalistycznego sprzętu do zagęszczania bądź przetwarzania odpadów.

Wniosek: W celu poprawy stanu sanitarnego gminy w zakresie gospodarki odpadami stałymi proponuje się wprowadzanie segregacji wstępnej odpadów już w miejscu ich powstawania oraz budowę nowego wysypiska do składowania odpadów.

9.6. Energetyka

Odbiorcy energii elektrycznej miasta i gminy Szczekociny zasilani są w energię elektryczną z Głównego Punktu 110kV Szczekociny. Zasilanie terenów wiejskich odbywa się magistralnymi liniami napowietrznymi. Miasto Szczekociny zasilane jest głównie liniami kablowymi. Energia do odbiorców dostarczana jest poprzez stacje transformatorowe 15/0,4 kV. Na terenach wiejskich typu napowietrznego. W mieście poprzez stacje wewnętrzne (24/27 sztuk).

Na terenie poszczególnych miejscowości pracują następujące ilości stacji;

- Bonowice	2 szt.
- Chałupki	1 szt.
- Bógdał	1 szt.
- Domki	2 szt.
- Drużykowa	2 szt.
- Grabiec	1 szt.
- Goleniowy	5 szt.
- Kobylanka	2 szt.
- Kaszczor	1 szt.
- Kopaliny	1 szt.
- Kresy	1 szt.
- Łąkietka	1 szt.
- Ohidza	2 szt.
- Podrajec	1 szt.
- Podkaszczor	1 szt.
- Podlas	1 szt.
- Podlipie	1 szt.
- Przyłęk	2 szt.
- Rędziny	1 szt.
- Rokitno	1 szt.
- Stara Wieś	4 szt.
- Szczekociny	27 szt. w tym 24 wewnętrzne
- Szyski	3 szt. w tym 1 wewnętrzna
- Starzyny	2 szt.
- Tęgobórz	2 szt.
- Zachojnie	2 szt.

Na terenie Szczekocin zlokalizowany jest główny punkt zasilający 110/15 kV, powiązany z

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Szczekociny

liniami 110 kV relacji :

- Koniecpol	-	Szczekociny
- Zawada	-	Szczekociny
- Szczekociny	-	Sędziszów
- Szczekociny	-	Secemin

oraz przebiega linia tranzytowa 220 kV relacji Łośnice - Kielce.

Linie te stanowią ograniczenie terenu dla zainwestowania.

Odległość oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego dla linii 110 kV wynosi maksymalnie 20 m, dla linii 220 kV - 30 m od osi linii, (wg PN-75/E-05100, Dz. U. Nr 25, rozp. 101 z dn. 5.11.80 r., M.P. Nr 3, poz. 24 z dn. 28.01.1985 r.).

- **Diagnoza stanu**

Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych indywidualnych i gospodarstwach rolnych wynosi :

Na 1 odbiorcę	1500 kWh
Na 1 mieszkańca	468 kWh

W ciągu ostatnich dwóch lat zaobserwowano niewielki wzrost zużycia energii elektrycznej tj. około 5%. Zużycie jest niższe od średniego zużycia energii elektrycznej w woj. śląskim - 1800 kWh/odbiorcę, 654 kWh/mieszkańca (wg danych statystycznych - stan na 31.12.98 r.).

Obszar gminy jest zasilany ze stacji energetycznej 110/15 kV Szczekociny, która posiada rezerwę mocy dla obsługi nowych odbiorców wynoszącą około 50%.

Pracująca sieć średniego i niskiego napięcia na terenie miasta i gminy jest w dobrym stanie dla obsługi istniejących odbiorców.

W istniejącej gospodarce wolnorynkowej, gdzie nie ma ograniczeń w uzyskiwaniu potrzebnej mocy barierę zwiększenia jej zapotrzebowania mogą stanowić :

- parametry sieci przesyłowej średniego i niskiego napięcia
- istniejące moce transformatorów w stacjach 15/0,4 kV.

Zapewnienie ciągłości obsługi odbiorców oraz stworzenie warunków rozwoju wymaga:

- utrzymania i modernizacji istniejących linii magistralnych 15 kV
- budowy linii kablowej oraz stacji transformatorowych w Szczekocinach, w rejonie ulicy Leśnej i Spacerowej
- budowy nowych linii zasilających i stacji transformatorowych w celu zabezpieczenia zapotrzebowania na energię elektryczną przez nowych odbiorców.

Sieć energetyczna o średnim i niskim napięciu na terenie gminy Szczekociny jest w zarządzaniu Rejonu Energetycznego w Myszkowie.

Przez teren gminy przebiega również sieć zasilająca trakcję kolejową oraz stacja transformatorowa należąca do Polskich Kolei Państwowych, którą użytkował tylko właściciel, a obecnie jest możliwość korzystania z rezerwy mocy tej stacji średniego napięcia.

Stacja energetyczna 110/15 kV oraz linia 110 kV należą do układu sieci Zakłady Energetycznego w Częstochowie, *a na obszarze zmiany Studium do TAURON'u*, natomiast linia 220 kV należy do Polskich Sieci Elektroenergetycznych - Południe w Katowicach.

9.7. Infrastruktura telekomunikacyjna na obszarach objętych zmianą Studium

Na obszarach objętych zmianą Studium brak jest stacji bazowych telefonii komórkowych.